

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Oddlužení jako jeden ze způsobů řešení úpadku

Discharge of Debts as One of the Ways of Bankruptcy Solution

Student:

Bc. Pavla Stanková

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Dagmar Bařinová, Ph.D.

Ostrava 2016

Zadání diplomové práce

Student:

Bc. Pavla Stanková

Studijní program:

N6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6202T049 Účetnictví a daně

Téma:

Oddlužení jako jeden ze způsobů řešení úpadku
Discharge of Debts as One of the Ways of Bankruptcy Solution

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Základní charakteristika insolvenčního řízení
3. Teoretické aspekty oddlužení
4. Praktická aplikace oddlužení na konkrétních příkladech
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BŘEZINOVÁ, Hana. *Ekonomické aspekty insolvenčního zákona*. Praha: BOVA POLYGON, 2009. 200 s. ISBN 978-80-7273-159-6.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Insolvenční praxe v České republice*. Praha: C. H. Beck, 2013. 144 s. ISBN 978-80-7400-497-1.

MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro neprávnický*. 3. vyd. Praha: Linde, 2014. 496 s. ISBN 978-80-7201-939-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Dagmar Bařinová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 22.04.2016

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 a 2, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 22. 4. 2016

.....

Pavla Stanková

Obsah

1. Úvod	5
2. Základní charakteristika insolvenčního řízení.....	7
2.1. Charakteristika úpadku.....	8
2.2. Zahájení insolvenčního řízení.....	9
2.2.1. Účinky zahájení insolvenčního řízení.....	10
2.2.2. Moratorium.....	11
2.2.3. Projednání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm	11
2.3. Rozhodnutí o úpadku.....	12
2.4. Způsoby řešení úpadku.....	13
2.4.1. Konkurs	13
2.4.2. Reorganizace	14
2.4.3. Oddlužení	15
2.4.4. Zvláštní způsoby řešení úpadku	16
2.4.5. Likvidační a sanační řešení úpadku.....	16
2.5. Subjekty insolvenčního řízení	17
2.5.1. Insolvenční soud.....	17
2.5.2. Dlužník	18
2.5.3. Věřitelé	18
2.5.4. Insolvenční správce	20
2.6. Insolvenční rejstřík	22
3. Teoretické aspekty oddlužení.....	23
3.1. Návrh na povolení oddlužení.....	23
3.1.1. Zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení	25
3.1.2. Odmítnutí a zamítnutí návrhu na povolení oddlužení	25
3.2. Rozhodnutí o povolení oddlužení.....	26
3.2.1. Přezkumné jednání a schůze věřitelů.....	27
3.3. Schválení oddlužení	28
3.3.1. Zpeněžení majetkové podstaty	28
3.3.2. Plnění splátkového kalendáře	32

3.4.	Společné oddlužení manželů	34
3.5.	Incidenční spory	35
3.6.	Zrušení schváleného oddlužení	36
3.7.	Splnění oddlužení a osvobození dlužníka od dluhů	36
3.7.1.	Podmínky pro osvobození	37
3.8.	Oddlužení z pohledu dlužníka a věřitele	38
3.8.1.	Výhody a nevýhody z pohledu dlužníka	38
3.8.2.	Výhody a nevýhody z pohledu věřitele	40
4.	Praktická aplikace oddlužení na konkrétních příkladech	41
4.2.	Plnění splátkového kalendáře - uhrazeno 31,40 % závazků.....	43
4.3.	Plnění splátkového kalendáře - uhrazeno 100 % závazků.....	46
4.4.	Zpeněžení majetkové podstaty	51
4.5.	Vývoj zadlužení domácností v ČR od r. 2010.....	56
4.6.	Podané návrhy na povolení oddlužení od r. 2013	57
5.	Závěr	59
	Seznam použité literatury	62
	Seznam zkratk	65
	Seznam tabulek a grafů	
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1. Úvod

Tato diplomová práce je věnována problematice oddlužení, které je jedním ze způsobů řešení úpadku dlužníka v rámci insolvenčního řízení. Insolvenční řízení je pro dlužníky pomocnou rukou v případě, kdy nezvládají hradit své závazky a ztrácí kontrolu nad svými financemi. Dává jim možnost se ze zákona oddlužit a uspořít tím nejen peníze, ale i nervy. Při oddlužení se neberou v úvahu pouze ekonomické zájmy dlužníka (tedy oproštění od jeho dluhů), ale také zájmy sociální. Díky oddlužení mohou dlužníci začít nový život a začlenit se zpět do společnosti. Úvěry jsou pro lidi čím dál tím více dostupnější a často nepřemýšlí o finanční rezervě, kterou by si měli vytvořit pro případ, že by nastala neočekávaná situace, jako může být např. ztráta zaměstnání, pracovní neschopnost, porucha auta, pračky aj. Dlužné splátky pokrývají novými úvěry a z tohoto začarovaného kruhu se jim nedaří svépomocí dostat. Právě jim může pomoci insolvenční řízení, které je definováno zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Cílem této práce je specifikovat základní pojmy, které souvisejí s řešením úpadku a vyhodnotit způsoby řešení podle právní úpravy, s hlubším zaměřením na proces oddlužení. V poslední části i za použití příkladů z praxe a zhodnocení situace zadlužení domácností v České republice.

Práce je rozdělena na teoretickou část, která se dále dělí na základní charakteristiku insolvenčního řízení a teoretické aspekty oddlužení, a na praktickou část, zaměřenou na praktickou aplikaci oddlužení na konkrétních příkladech.

Druhá kapitola je zaměřena na zahájení insolvenčního řízení a s tím související rozhodnutí o úpadku. Jsou zde analyzovány jednotlivé způsoby řešení úpadku, subjekty insolvenčního řízení se zaměřením na jejich úlohu a závěr je věnován insolvenčnímu rejstříku.

V třetí kapitole je detailně rozebrán institut oddlužení, kde jsou uvedeny předpoklady, které je nutno dodržet, aby mohlo být o oddlužení rozhodnuto. Následně jsou uvedeny způsoby, kterými lze oddlužení realizovat, tím je zpeněžení majetkové podstaty a plnění splátkového kalendáře. Nastíněn je i postup u společného oddlužení manželů. Dále jsou uvedeny podmínky nutné pro osvobození dlužníka od dluhů a v poslední části jsou rozebrány výhody a nevýhody oddlužení, jak z pohledu dlužníka, tak z pohledu věřitele.

Poslední čtvrtá kapitola, je věnována praktické části, která je zaměřena na jednotlivé příklady oddlužení z praxe. První příklad je řešen formou plnění splátkového kalendáře, kde bylo uhrazeno 31,40 % z celkové dlužné částky a druhý příklad zobrazuje situaci u dlužníka, který byl schopen uhradit formou splátkového kalendáře celých 100 % svých závazků. Třetí, poslední příklad vyobrazuje situaci, kdy bylo dlužníkem uhrazeno rovněž 100 % závazků, ale formou zpeněžení majetkové podstaty. V závěru této části je uveden vývoj zadlužení domácností České republiky od roku 2010 - 2015 a následuje porovnání s počtem podaných návrhů na oddlužení od roku 2013 rovněž do roku 2015.

Při zpracování této diplomové práce byly použity metody deskripce, analýzy a komparace jednotlivých druhů řešení úpadku.

2. Základní charakteristika insolvenčního řízení

Insolvenční řízení upravuje souhrn právních norem a právních zásad, které se označují jako insolvenční právo. Hlavní právní normou je zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“ nebo „InsZ“), který vešel v platnost 1. ledna 2008 a nahradil tak zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Insolvenční právo přináší nástroje k řešení primárně ekonomického problému, kterým je ekonomické selhání jednotlivce v rámci ekonomického systému. V případě oddlužení je tím řešen i rovněž sociální problém daného dlužníka, který se díky osvobození od dluhů může začlenit zpátky do společnosti a začít od začátku. Dlužník je v případě insolvenčního řízení motivován i tím, že nemusí uhradit celkovou dlužnou částku, pokud mu to jeho výše příjmů neumožní. Vždy je ale nutno uhradit alespoň 30 % z celkové výše jeho závazků.

Insolvenčním řízením rozumíme soudní proces, který řeší dlužníkův úpadek. Typická je zde mnohost věřitelů, která je důvodem, proč insolvenční řízení vzniklo a rovněž předpokladem, aby mohlo být insolvenční řízení započato. Během insolvenčního řízení dochází k uspokojení věřitelů pod dohledem soudu, a to takovým způsobem, aby byly veškeré pohledávky upokojeny spravedlivě a v co největší míře.

V § 5 InsZ najdeme zásady insolvenčního řízení. Mezi ně patří základní zásada, kdy věřitelé, mající stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti. Současně jsou povinni se zdržet jednání směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to InsZ dovoluje. Tím InsZ usiluje o to, aby věřitelé již nemohli samostatně žalovat pohledávky, které se mají uspokojit v rámci insolvenčního řízení, popřípadě aby tyto pohledávky nemohli věřitelé vymáhat exekučně, ale aby je uplatnili právě v rámci insolvenčního řízení. Tato zásada se vztahuje i na věřitele, kteří se insolvenčního řízení neúčastní. Taktéž nesmí být práva věřitelů před zahájením insolvenčního řízení nijak omezena.

Insolvenční řízení musí být vedeno spravedlivě a takovým způsobem, aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů, čím je vyjádřena zásada hospodárnosti. Rychlost se projevuje hlavně v doručování písemnosti, které jsou elektronicky zveřejňovány v insolvenčním rejstříku. S tím souvisí i zásada publicity a transparentnosti insolvenčního řízení, protože insolvenční rejstřík je veřejně dostupný. (Chalupecká et al., 2012)

Zákon také vymezuje výjimky, na které insolvenční zákon nelze použít. Najdeme je v § 6 InsZ. Například jde o stát, územně samosprávně celky, Českou národní banku, Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, Fond pojištění vkladů, veřejné vysoké školy a další.

Další právní úpravou, která se vztahuje k insolvenčnímu řízení je:

- zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích,
- vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení, kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona,
- vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců,
- vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů,
- vyhláška č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců.

2.1. Charakteristika úpadku

Přesné vymezení pojmu úpadku má zásadní význam, protože bez naplnění této definice by nemohlo proběhnout insolvenční řízení. Dlužník je v úpadku, má-li více jak dva věřitele se dvěma rozdílnými závazky. Kdyby měl více úvěrů u jedné banky, tak insolvenční řízení nemůže být zahájeno. Dále musí být jeho peněžité závazky více než 30 dnů po splatnosti. Taktéž platí, že závazky po splatnosti musí být minimálně dva. Výše závazků není rozhodující. Dlužník je v úpadku, když se současně nachází v platební neschopnosti.

V platební neschopnosti se dlužník nachází, jestliže splňuje alespoň jednu z následujících podmínek¹, a to pokud:

- nehradí podstatnou část svých peněžitých závazků, nebo
- neplní své peněžité závazky po dobu delší než 3 měsíce po splatnosti, nebo
- věřitelé nemohou uspokojit své pohledávky za dlužníkem výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo

---

¹ dle ustanovení § 3 odst. 2 InsZ

- nesplnil povinnost předložit seznamy svého majetku, závazků a zaměstnanců, kterou mu uložil insolvenční soud.

Druhou formou úpadku, kterou insolvenční zákon rozlišuje, je předlužení. Týká se právnických nebo fyzických osob - podnikatelů. I zde je podmínkou, aby měl dlužník více věřitelů, ale nemusí jít o závazky po splatnosti. Další podmínkou je, aby souhrn jeho závazků převyšoval jeho majetek. Nicméně, při stanovení hodnoty dlužnickova majetku je třeba brát v úvahu i další správu a fungování podniku, pokud má k tomu dlužník předpoklady.

Dále se může jednat o tzv. hrozící úpadek, o který jde v situaci, kdy dlužník nebude schopen vzhledem k okolnostem řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků. Návrh na zahájení insolvenčního řízení může v tomto případě podat jenom dlužník. (Doleček, 2014)

2.2. Zahájení insolvenčního řízení

Insolvenční řízení je možné zahájit pouze podáním insolvenčního návrhu, který musí být doručen věcně a místně příslušnému soudu, tj. ke krajskému soudu, v jehož obvodě má podávající osoba trvalé bydliště nebo sídlo. Podán může být buď v listinné podobě, která musí mít úředně ověřené podpisy nebo jej lze podat i v elektronické podobě se zaručeným elektronickým podpisem. Není nutno jej podávat na předepsaném formuláři. To neplatí pro insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení. (Chalupecká et al., 2012)

Insolvenční návrh může podat jak dlužník, tak i věřitel. Jedině dlužník může podat insolvenční návrh z důvodu hrozícího úpadku. Právě tak může insolvenční návrh podat v případě již nastalého úpadku, pokud je v platební neschopnosti nebo pokud je předlužen. Věřitel může insolvenční návrh podat pouze z důvodu platební neschopnosti dlužníka.

Mezi povinné náležitosti patří:

- obecné náležitosti podání,
- označení insolvenčního navrhovatele a označení dlužníka,
- osvědčení, ze kterých vyplývá oprávněnost podání návrhu, v případě insolvenčního návrhu věřitele,
- skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek,
- dostatečné vylíčení a označení důkazů, kterých se navrhovatel dovolává.

Dlužník musí k insolvenčnímu návrhu připojit seznam majetku, kde dlužník uvede i případné pohledávky s uvedením svých dlužníků. Rovněž musí připojit seznam závazků, kde se musí blíže vyjádřit ohledně titulu existence, spornosti, dobytnosti a zajištění. Dále je povinen přiložit seznam svých zaměstnanců, pokud žádné zaměstnance nemá, je tuto skutečnost povinen uvést výslovně. Přiložit musí také listiny, které osvědčují úpadek nebo hrozící úpadek. Předložené seznamy musí dlužník podepsat a výslovně v nich uvést, že jsou správné a úplné. S ohledem na zásadu zrychlení řízení v případě, že chce řešit úpadek oddlužením, je součástí insolvenčního návrhu návrh na povolení oddlužení, nebo lze přiložit i návrh na povolení reorganizace.

V případě věřitelského návrhu musí navrhovatel připojit listiny, kterými osvědčí existenci své platné pohledávky za dlužníkem a tvrzený úpadek dlužníka, popřípadě i listinu, kterou osvědčí pohledávku dalšího věřitele. Musí být připojena i přihláška jeho pohledávky, která musí být 30 dní po lhůtě splatnosti. Tato povinnost je také zásadou urychlení řízení. (Chalupecká et al., 2012)

Insolvenční soud po obdržení návrhu, zveřejní nejpozději do 2 hodin pracovního času vyhlášku, kterou se zahajuje insolvenční řízení.

2.2.1. Účinky zahájení insolvenčního řízení

Zahájením insolvenčního řízení se musí dlužník zdržet nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet. Tedy dlužníkovi se zakazují úkony, které nesouvisí s běžným užíváním majetku, např. prodej, pronájem, směna či darování.

Další účinky vzniklé zahájením insolvenčního řízení, uvedené v § 109 InsZ, jsou:

- pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou,
- lhůty k uplatnění práv, která lze uplatnit pouze přihláškou, po zahájení insolvenčního řízení nezačínají nebo dále neběží,
- právo na uspokojení ze zajištění, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, lze uplatnit a nově nabýt jen za podmínek stanovených insolvenčním zákonem, to platí i pro zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech, které bylo navrženo po zahájení insolvenčního řízení,

- výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit, nelze jej však provést.

Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení trvají do skončení insolvenčního řízení a jde-li o reorganizaci, trvají do schválení reorganizačního plánu, nestanoví-li zákon u některého ze způsobů řešení úpadku jinak.

2.2.2. Moratorium

Dlužník podnikatel může vyhlásit moratorium, kdy po dobu jeho trvání nelze vydat rozhodnutí o úpadku dlužníka. Tím má dlužník možnost vyrovnat se s věřiteli ještě před proběhnutím insolvenčního řízení. Pokud dlužník platí své závazky vyplývající ze smluv na dodávky energií, surovin, služeb a zboží, nemohou dodavatelé od smlouvy odstoupit nebo ji vypovědět. To platí jen pro smlouvy starší 3 měsíce. (Maršíková, 2014)

Vyhlášení moratoria lze provést do 7 dnů od podání insolvenčního návrhu, v případě věřitelského návrhu do 15 dnů. Právo na podání návrhu na vyhlášení moratoria nemá právnická osoba v likvidaci. Dlužník je povinen spolu s návrhem předložit poslední účetní závěrku a písemné prohlášení většiny svých věřitelů, že s vyhlášením moratoria souhlasí. Návrh na moratorium může dlužník podat i před zahájením insolvenčního řízení.

Účinky nastávají zveřejněním rozhodnutí o jeho vyhlášení v insolvenčním rejstříku a trvá maximálně 3 měsíce, v odůvodněných případech lze moratorium o 30 dnů prodloužit.

2.2.3. Projednání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm

Insolvenční soud může před rozhodnutím o insolvenčním návrhu uložit navrhovateli, aby zaplatil zálohu na náklady insolvenčního řízení. Výše zálohy může činit až 50 000 Kč. Toto neplatí, pokud může být o insolvenčním návrhu rozhodnuto bez zbytečného odkladu a to tak, že insolvenční soud vydá rozhodnutí o úpadku, s nímž spojí rozhodnutí o povolení oddlužení. Pokud navrhovatel neuhradí zálohu ve stanovené lhůtě, insolvenční řízení bude zastaveno a insolvenční soud se jeho návrhem nebude dále zabývat.

V rámci zkoumání insolvenčního návrhu² může být tento návrh odmítnut pro vady, jestliže nelze kvůli tomu pokračovat v řízení. Stejně tak může být insolvenční návrh odmítnut pokud byl podán věřitelem bezdůvodně nebo pro nedostatek podmínek,

---

² dle ustanovení § 128 až 129 InsZ

ktelé nelze nebo se nepodařilo odstranit, např. nepřipojení povinných příloh či chybějící náležitosti v nich.

Insolvenční řízení může být také zastaveno na základě zpětvzetí návrhu. Navrhovatel tak může učinit do okamžiku vydání rozhodnutí o úpadku nebo právní moci jiného rozhodnutí o insolvenčním řízení.

Kromě toho může být insolvenční návrh zamítnut³, a to pokud byl podán věřitelem a ten neprokázal, že má vůči dlužníkovi pohledávku. Soud návrh zamítne také v případě, že se dlužníkovi, který není předlužen a který jedná v dobré víře, podaří prokázat, že jeho platební neschopnost je důsledkem protiprávního jednání třetí osoby a že se dlužníkovi podaří tuto situaci odvrátit do tří měsíců po splatnosti jeho peněžitých dluhů. Taktéž je insolvenční návrh podaný věřitelem zamítnut v případě dlužníka - právnické osoby, pokud jeho dluhy byly převzaty státem nebo vyšším územním samosprávným celkem, případně se za něj zaručil.

2.3. Rozhodnutí o úpadku

Rozhodnutím o úpadku insolvenční soud prohlašuje, že insolvenční návrh byl podán důvodně a dlužník se nachází v úpadku. Je to prvním zásadním bodem v řízení. S rozhodnutím o úpadku bývá většinou spojeno rozhodnutí o tom, jak se bude úpadek řešit, zda konkursem nebo oddlužením. Je tedy zároveň povoleno oddlužení nebo prohlášení konkursu. U subjektu, který by byl vhodný na reorganizaci, se vydává rozhodnutí o úpadku samostatně, aby měl dlužník nebo některý z jeho věřitelů lhůtu navrhnout řešení úpadku formou reorganizace. (Maršíková, 2014)

Dle § 136 odst. 2 InsZ musí rozhodnutí o úpadku obsahovat následující náležitosti:

- výrok o tom, že se zjišťuje úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek,
- výrok, jímž insolvenční soud ustanovuje insolvenčního správce,
- údaj o tom, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku,
- výzvu, aby věřitelé, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, tak učinili do 2 měsíců (pokud je rozhodnutí o úpadku spojeno s rozhodnutím o oddlužení činí tato lhůta 30 dnů), zároveň obsahuje poučení o následcích zmeškání lhůty,

---

³ dle ustanovení § 143 InsZ

- výzvu, aby věřitelé insolvenčnímu správci neprodleně sdělili, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužníkových věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách, s poučením, že jinak mohou odpovídat za škodu nebo jinou újmu vzniklou tím, že do majetkové podstaty nebude včas sepsán majetek dlužníka sloužící k zajištění, nebo tím, že nebudou včas zjištěna zajišťovací práva; to neplatí, jsou-li tato zajišťovací práva zřejmá z veřejného seznamu,
- výrok, jímž se určí místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání (schůze věřitelů se musí konat do 3 měsíců od rozhodnutí o úpadku),
- výrok, jímž se uloží dlužníku, který tak dosud neučinil, aby ve stanovené lhůtě sestavil a odevzdal insolvenčnímu správci seznamy svého majetku a závazků s uvedením svých dlužníků a věřitelů.

Insolvenční soud zároveň vyrozumí o rozhodnutí o úpadku celou řadu orgánů, jako např. obecný soud dlužníka, příslušný finanční úřad, příslušnou krajskou pobočku Úřadu práce, příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení a další subjekty uvedené v § 139 insolvenčního zákona.

2.4. Způsoby řešení úpadku

Po rozhodnutí o úpadku dlužníka, musí být rozhodnuto, jakým způsobem bude úpadek řešen. Insolvenční zákon nabízí několik způsobů, těmi jsou:

- konkurs,
- reorganizace,
- oddlužení, a
- zvláštní způsoby řešení úpadku.

2.4.1. Konkurs

Konkurs spočívá v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů uspokojeny v poměrně výši, a to z výnosu po zpeněžení majetkové podstaty dlužníka. Neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají a věřitelé mají možnost je i nadále vymáhat. V zásadě se jedná o proces ekonomické likvidace dlužníka, který přijde o majetek a po ukončení insolvenčního řízení mu může hrozit exekuce.

Konkurs je u dlužníka prohlášen, v případě selhání ostatních způsobů řešení úpadku, tedy pokud je u něj vyloučeno oddlužení nebo reorganizace. Rovněž pokud dlužník nesplní lhůty u podání návrhu na povolení oddlužení a také pokud nenaplní podmínky k povolení reorganizace. Na konkurs může být přeměněno i již započaté řízení.

Na insolvenčního správce, ustanoveného v rozhodnutí o úpadku dlužníka, přecházejí dispoziční oprávnění, které mu dávají právo nakládat s majetkovou podstatou dlužníka. Účinnost je k okamžiku zveřejnění rozhodnutí o prohlášení konkurzu v insolvenčním rejstříku. Insolvenční správce je tímto povinen vést dlužníkův podnik, včetně účetnictví a plnění daňových povinností. Pokud má dlužník zaměstnance, stává se insolvenční správce jejich zaměstnavatelem. Dlužník má stále vlastnické právo k majetku zahrnutém v majetkové podstatě. Insolvenční správce má pouze výhradní právo s ním nakládat.

Nepatrný konkurs

Jedná se o zjednodušenou variantu konkursu. Je určen pro fyzickou osobu, která není podnikatelem, a to bez ohledu na počet věřitelů nebo na rozsah jeho majetku. S tímto případem je možno se setkat převážně ve chvíli, kdy není dlužníkovi povoleno řešit jeho úpadek formou oddlužení nebo při zrušení již schváleného oddlužení. Nebo je určen pro podnikatele, u kterého celkový obrat za poslední účetní období předcházející prohlášení konkursu nepřesahuje 2 000 000 Kč a nemá více než 50 věřitelů. Nepatrný konkurs je upraven v § 314 a 315 InsZ.

Jeho zjednodušení spočívá v tom, že místo věřitelského výboru může být ustanoven zástupce věřitelů a není potřeba souhlas insolvenčního soudu ani věřitelského orgánu k účinnosti dohody o vypořádání společného jmění manželů. Rovněž není jejich souhlas nutný k vyloučení nedobytných pohledávek, věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot, které není možné prodat. Zároveň lze při přezkumném jednání projednat všechny otázky, o kterých by jinak rozhodovala schůze věřitelů. (Chalupecká et al., 2012)

2.4.2. Reorganizace

Reorganizací se rozumí postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku. Dlužník může nadále vyvíjet podnikatelskou činnost, avšak pouze v mezích tzv. reorganizačního plánu, který sleduje především ozdravení provozu podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.

Lze jej uplatnit u podnikatelů, s výjimkou právnických osob v likvidaci nebo právnických osob obchodujících s cennými papíry nebo osob oprávněných obchodovat na komoditních burzách. (Březinová, 2009)

Protože je reorganizace nákladná a dlouhodobá, je určena zejména velkým podnikatelským subjektům, které splňují podmínky dle § 316 odst. 4 InsZ, a to pokud:

- celkový roční úhrn čistého obratu dlužníka podle zvláštního právního předpisu za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň částku 50 000 000 Kč, nebo
- zaměstnává-li dlužník nejméně 50 zaměstnanců.

Tyto podmínky není nutno dodržet, pokud dlužník společně s insolvenčním návrhem nebo nejpozději do 15 dnů po rozhodnutí o úpadku předloží insolvenčnímu soudu reorganizační plán schválený alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů, vypočítanou dle výše jejich pohledávek. (Březinová, 2009)

Reorganizace není v České republice využívána tak často a to z mnoha důvodů. „Prvním je zřejmě pouze nevelká znalost věřitelů o možnostech, které reorganizace nabízí ve srovnání s konkursem. Dalším je fakt, že struktura aktiv dlužníků nebývá k reorganizaci vhodná. Třetím pak existence rizik, která jsou s reorganizací spojena.“ (Kislingerová et al., 2013, s. 36)

Dalším důvodem, proč se reorganizace moc nevyužívá, je, že většina aktiv je dlužníkem spotřebována dříve, než dlužník uzná existenci úpadku nebo před tím, než je úpadek zjištěn a řešen věřiteli. Další provoz podniku je bez těchto aktiv těžko představitelný, a tak je většinou úpadek podnikatelů řešen konkursem.

2.4.3. Oddlužení

Oddlužení je blíže specifikováno v kapitole 3. Lze jej provést zpeněžením majtkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře u dlužníka nepodnikatele. Pokud dlužník splní řádně a včas všechny povinnosti insolvenční soud jej následně osvobodí od placení pohledávek, které byly zahrnuty do oddlužení, avšak dosud nebyly uspokojeny.

2.4.4. Zvláštní způsoby řešení úpadku

Specifickými pravidly upravenými v insolvenčním zákoně se řeší úpadek finančních institucí. Je definován v § 367 až 388 InsZ. Finanční institucí se zde rozumí banka, spořitelní a úvěrové družstvo. Týká se jak institucí tuzemských, tak institucí zahraničních, které mají licenci provozovat svou činnost v ČR. Úpadek lze zde řešit pouze konkursem a insolvenční návrh podává orgán dohledu či dozoru. Mezi další specifická pravidla patří, že dané finanční instituci musí zaniknout licence nebo povolení k činnosti, aby mohlo být insolvenční řízení zahájeno. Dále musí být podstatné části rozhodnutí o úpadku zveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie. Pohledávky věřitelů, které vyplývají z účetnictví, se automaticky pokládají za přihlášené a věřitelům je to oznámeno do 60 dnů od prohlášení konkursu. (Zrůst, 2015)

2.4.5. Likvidační a sanační řešení úpadku

Dle metody řešení úpadku rozlišujeme výše uvedené způsoby na likvidační nebo sanační řešení úpadku dlužníka.

Při likvidačním způsobu řešení úpadku je dlužník vyřazen z dalších ekonomických aktivit. U právnické osoby to znamená, že zaniknou jako právní subjekty. Fyzické osoby zaniknout nemohou, ale úpadce je omezen v možnosti disponovat se svým majetkem na minimum. Řadíme zde konkurs a také se jím řeší úpadek u finančních institucí.

Při sanačním, neboli ozdravném řešení může dlužník provádět i další aktivity, které mohou vést k překonání krize. Zde řadíme reorganizaci a oddlužení. Díky časovému rozložení nebo jinému usnadnění dlužnickových plateb se často dosahuje většího uspokojení věřitelů než při řešení likvidačním, proto je insolvenční řízení postaveno na preferenci sanačních způsobů řešení úpadku.

Jaký typ sanačního způsobu řešení úpadku dlužníka bude zvolen, rozhoduje status dlužníka z hlediska posouzení jeho činnosti. Reorganizace je pro dlužníka, který je podnikatelem, neboť reorganizace se netýká k osobě dlužníka, ale týká se dlužnickova podniku, který je stále fungující. Naopak u dlužníka nepodnikajícího přichází v úvahu cesta oddlužení, kde až na určité výjimky nesmí mít dluhy z podnikání. (Chalupecká a Czudek, 2013)

2.5. Subjekty insolvenčního řízení

Insolvenční zákon stanovuje, které subjekty se účastní insolvenčního řízení. Podle § 9 InsZ procesními subjekty jsou:

- insolvenční soud,
- dlužník,
- věřitelé, kteří uplatňují svá práva vůči dlužníkovi,
- insolvenční správce, popřípadě další správce,
- státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo do incidenčního sporu, a
- likvidátor dlužníka.

Státní zástupce nebo likvidátor dlužníka se účastní jen řízení za stanovených situací, upravuje je § 69 a § 70 InsZ. Insolvenčního řízení se obvykle účastní insolvenční soud, insolvenční správce, věřitelé a dlužník. Z insolvenčního řízení je vyloučeno vedlejší účastenství, nikoli však v incidenčních sporech.

2.5.1. Insolvenční soud

Insolvenčním soudem je soud, před nímž probíhá insolvenční řízení. V prvním stupni se jedná o krajský soud, v jehož obvodu má dlužník trvalé bydliště, popřípadě sídlo podnikání.

Základními funkcemi insolvenčního soudu je funkce rozhodovací a funkce dohlédací. Soud může jednotlivým procesním subjektům ukládat povinnosti, aby byl zajištěn efektivní průběh insolvenčního řízení a bylo tak dosaženo jeho účelu. (Chalupecká et al., 2012)

Insolvenční soud v rámci rozhodovací funkce vydává rozhodnutí. Mezi nejdůležitější patří rozhodnutí o insolvenčním návrhu a rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.

V rámci dohlédací funkce vykonává dohled nad postupem a činností ostatních procesních subjektů v průběhu insolvenčního řízení a rozhoduje o záležitostech s tím souvisejících. Insolvenční soud může žádat po insolvenčním správci zprávy a vysvětlení týkající se jeho postupu, dávat mu pokyny, nahlížet do účtů a konat potřebná šetření. Taktéž je oprávněn uložit pořádkovou pokutu ostatním subjektům, v případě neplnění nebo porušování jejich povinností.

2.5.2. Dlužník

Insolvenční zákon označuje za dlužníka každého, proti němuž bylo zahájeno insolvenční řízení, a to bez ohledu na to, zda naplňuje znaky úpadku či nikoliv. Dlužníkem může být jak fyzická, tak právnická osoba, vždy to musí být osoba s právní subjektivitou. Konkrétní omezení jsou specifikována u jednotlivého způsobu řešení úpadku.

2.5.3. Věřitelé

Věřitelem je subjekt, který uplatňuje své právo vůči dlužníkovi. To lze uplatnit přihláškou pohledávky, kterou lze podat od zahájení insolvenčního řízení až do uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí o úpadku. Lhůta k přihlášení pohledávek nesmí být kratší 30 dnů a delší než 2 měsíce. Pokud je rozhodnutí o úpadku spojeno s rozhodnutím o oddlužení, činí lhůta k přihlášení pohledávek 30 dnů. Přihlašují se i pohledávky, které již byly uplatněny u soudu, rovněž i pohledávky vykonatelné včetně těch, které jsou vymáhány výkonem rozhodnutí nebo exekucí. K pohledávkám, které nebyly věřiteli uplatněny včas nebo řádně se v insolvenčním řízení nepřihlíží a nemohou být ani uspokojeny.

Přihlášku pohledávky lze podat pouze na předepsaném formuláři, jehož náležitosti jsou stanoveny v § 174 a násl. InsZ. Formulář je součástí této práce, viz Příloha č. 1. K přihlášce je nutno připojit kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin, dokládajících údaje uvedené v přihlášce. Právnická osoba přikládá výpis z obchodního rejstříku osvědčující její existenci.

K tomu, aby mohla být pohledávka uspokojena, musí ji insolvenční správce přezkoumat a následně musí být insolvenčním soudem zjištěna na přezkumném jednání. Dlužník nebo insolvenční správce mohou popírat pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek.

Dle Maršíkové (2014) lze pohledávky věřitelů rozdělit do tří skupin:

1. Pohledávky za podstatou a jím na roveň postavenou

Neuplatňují se přihláškou, ale přímo u osoby s dispozičním oprávněním a uspokojují se v insolvenčním řízení průběžně. Jsou to např. hotové výdaje a odměna insolvenčního správce, náhrada hotových výdajů a odměna znalce, pohledávky věřitelů na výživném ze zákona a další dle § 168 a § 169 InsZ.

2. Pohledávky nepřednostní

Jedná se o pohledávky nezajištěných věřitelů, které se uplatňují přihláškou a jsou uspokojovány poměrně.

3. Pohledávky zajištěných věřitelů

Zajištěný věřitel je ten, jehož pohledávka je zajištěna majetkem náležící do majetkové podstaty, a to zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitostí, zajišťovacím převodem práva nebo postoupením pohledávky k zajištění či obdobným právem podle zahraniční právní úpravy. Tyto pohledávky jsou rovněž uplatňovány přihláškou a uspokojeny jsou pouze z výtěžku z takto zajištěného majetku.

Pohledávky, které se v insolvenčním řízení neuspokojují, jsou upraveny v § 170 InsZ, patří sem např. úroky, úroky z prodlení a poplatek z prodlení z pohledávek přihlášených věřitelů, mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka atd.

Věřitelské orgány

Věřitelé se mohou podílet na tvorbě rozhodnutí o tom, jak má být naloženo s majetkem dlužníka. Jedna z možností je buď přímé uplatnění svého práva hlasováním na schůzi věřitelů, nebo druhá možnost uplatnění práv je zprostředkovaně volbou věřitelského výboru. Prostřednictvím těchto orgánů věřitelé uplatňují právo disponovat předmětem insolvenčního řízení.

Schůze věřitelů

Schůzi věřitelů svolává a řídí insolvenční soud. Mohou se jí zúčastnit přihlášení věřitelé, kteří mají počet hlasů dle výše jejich pohledávky, na každou 1 Kč pohledávky připadá jeden hlas. Schůze věřitelů se dále účastní dlužník, insolvenční správce a státní zastupitelství, ti ale nemají právo hlasovat.

Svolává ji insolvenční soud buď ze svého podnětu, nebo na návrh insolvenčního správce, věřitelského výboru či na návrh samotných věřitelů, pokud jsou minimálně dva a souhrn jejich pohledávek činí alespoň 10 % z celkové výše přihlášených pohledávek. Musí se konat alespoň jednou, a to po přezkumném jednání, kde můžou popřípadě věřitelé uplatnit právo odvolat insolvenčního správce.

Schůze věřitelů rozhoduje o členech věřitelského výboru, jejich volbou i odvoláním. Také rozhoduje o kterékoliv z činností náležící do působnosti věřitelských orgánů, které jsou popsány níže. Dále může rozhodovat o způsobu řešení úpadku dlužníka, stejně jako rozhodovat o konkrétní formě oddlužení nebo o reorganizačním plánu.

Věřitelský výbor

Věřitelský výbor chrání společný zájem věřitelů a spolu s insolvenčním správcem umožňuje naplňovat účel insolvenčního řízení. Ve věřitelském výboru mají být zastoupeni zajištění i nezajištění věřitelé. Musí mít minimálně 3 a maximálně 7 členů. Pokud má insolvenční řízení více než 50 členů, je schůze věřitelů povinna věřitelský výbor ustanovit vždy.

Činností věřitelského výboru je zejména:

- dohlížet na činnosti insolvenčního správce a poskytovat mu podporu při jeho činnosti,
- udělovat souhlas k uzavírání smluv o úvěrovém financování buď insolvenčnímu správcí, nebo dlužníku s dispozičními oprávněními,
- schvalovat průběžnou výši a správnost hotových výdajů insolvenčního správce a nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty,
- oprávnění podávat insolvenčnímu soudu návrhy týkající se průběhu insolvenčního řízení, včetně návrhů na uložení procesních sankcí.

Pokud je v insolvenčním řízení přihlášeno méně než 50 věřitelů může schůze věřitelů ustanovit jen zástupce věřitelů, který věřitelský výbor nahrazuje a je oprávněn vykonávat veškerou jeho působnost. Pokud není ustanoven ani jeden z těchto orgánů, vykonává jejich působnost schůze věřitelů.

2.5.4. Insolvenční správce

Základním úkolem insolvenčního správce je administrace probíhajícího insolvenčního řízení, a to zejména kontrola majetku dlužníka. Insolvenčním správcem může být fyzická osoba nebo veřejná obchodní společnost. Právo vykonávat tuto činnost vzniká nabytím právní moci povolení k výkonu činnosti. Na základě oprávnění je osoba zapsána do seznamu insolvenčních správců, který vede Ministerstvo spravedlnosti a poté může být správce

ustanoven pro konkrétní insolvenční řízení. Insolvenční správce je nejpozději ustanoven v rozhodnutí o úpadku.

Podmínky činnosti včetně předpokladů pro vznik oprávnění insolvenčního správce vymezuje zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů. Základními podmínkami je bezúhonnost a plná způsobilost k právním úkonům. Mezi další podmínky patří vysokoškolské vzdělání magisterského studijního programu, složení zkoušky insolvenčního správce, uhrazení správního poplatku k zápisu do seznamu insolvenčních správců a uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem funkce. Insolvenční správce je povinen pojistit se, protože je odpovědný za škodu nebo jinou újmu, která vznikne vlivem jeho činnosti dlužníkovi, věřitelům nebo třetím osobám. Odpovídá i za škodu způsobenou jeho zaměstnanci.

Insolvenční správce je vždy povinen přezkoumat správnost přihlášených pohledávek a vyhotovit soupis majetkové podstaty. Další činnosti se odvíjí od způsobu řešení dlužníkového úpadku. V případě schváleného oddlužení formou splátkového kalendáře dohlíží na řádné plnění dlužníka v podobě pravidelných splátek, které sám rozděljuje mezi nezajištěné věřitele. Při reorganizaci je jeho činnost stejně tak dozorová, kdy dohlíží na plnění reorganizačního plánu. Naopak při konkursu a při oddlužení formou majetkové podstaty jeho činnosti spočívají ve správě dlužníkového majetku a jeho zpeněžení. (Chalupecká et al., 2012)

Za výkon funkce náleží insolvenčnímu správci odměna v souladu s vyhláškou č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, která se určuje podle způsobu řešení úpadku. Mimo to má právo i na náhradu hotových výdajů. V případě řešení úpadku konkursem je odměna stanovena procentním podílem z výtěžku zpeněžení případajícího na věřitele. Stejně se postupuje i v případě oddlužení zpeněžením majetkové podstaty. V případě reorganizace a oddlužení plněním splátkového kalendáře je odměna stanovena paušálními měsíčními částkami. Je-li plátcem daně z přidané hodnoty, přičítá se k odměně a náhradě hotových výdajů také částka odpovídající výši této daně.

Jestliže insolvenční správce ze závažných důvodů nemůže přechodně vykonávat svou funkci, může insolvenční soud stanovit jeho zástupce. Pokud by nemohl svou funkci vykonávat trvale, soud jej může z funkce odvolat. V případě, že by správce neplnil své povinnosti řádně a s odbornou péčí, bylo by to důvodem pro zproštění funkce v souladu s ustanovením § 31 odst. 1 InsZ. Insolvenční správce by také mohl být z insolvenčního řízení vyloučen, pokud by se s ohledem na jeho vztah k účastníkům řízení vznikly důvodné pochybnosti nepodjatosti. (Chalupecká a Czudek, 2013)

2.6. Insolvenční rejstřík

Insolvenční rejstřík je veřejně dostupný informační systém spravovaný Ministerstvem spravedlnosti ČR. Zajišťuje širokou informovanost o insolvenčním řízení a obsahuje zákonem stanovené informace o insolvenčních správcích, o dlužnících a informace o hlavních řízeních probíhajících v členských státech EU.

Nalezneme zde veškerá rozhodnutí insolvenčního soudu, které byla vydána v insolvenčním řízení a také veškerá podání, která se vkládají do soudního spisu vedeného insolvenčním soudem ohledně dlužníka. Nevkládají se zde jen podání či jiné písemnosti, které podléhají utajení podle zvláštního právního předpisu. Právě prostřednictvím insolvenčního rejstříku se doručují písemnosti v insolvenčním řízení. Jiným postupem soud doručuje písemnosti jen tehdy, pokud je to stanoveno pro určité případy či pro určité osoby.

Po ukončení insolvenčního řízení jsou údaje vedeny po dobu 5 let od nabytí právní moci rozhodnutí, jímž bylo insolvenční řízení skončeno. Po uplynutí této doby je dlužník ze seznamu vyškrtnut a údaje o něm zneprístupněny. V případě, že bylo insolvenční řízení skončeno odmítnutím insolvenčního návrhu pro vady nebo pro zjevnou bezdůvodnost, rozhodnutím o zastavení řízení pro nedostatek podmínky řízení nebo z důvodu zamítnutí insolvenčního řízení, může dlužník zažádat o vyškrtnutí po uplynutí 3 měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí.⁴

Souběžně s insolvenčním rejstříkem funguje evidence úpadců, ve které je možné nalézt dlužníky, proti nimž bylo zahájené konkurzní nebo vyrovnávací řízení před 1. lednem 2008. (Insolvenční rejstřík, [b.r.]

---

⁴ dle ustanovení § 425 InsZ

3. Teoretické aspekty oddlužení

Oddlužení je jedním ze sanačního řešení úpadku dlužníka, které lze provést zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře. Umožňuje dlužníkovi, aby se vypořádal se svými dluhy buď částečně, a to alespoň do předpokládané výše 30 % u nezajištěných věřitelů, nebo zcela. Po skončení insolvenčního řízení může být dlužník osvobozen od placení zbývajících dluhů. Jak již bylo uvedeno, tento proces má za cíl napomoci k zotavení sociální a ekonomické situace dlužníka a tím umožnit dlužníkovi zbavit se svých závazků a začít znovu.

Dlužník by si měl před podáním návrhu promyslet, co způsobilo jeho finanční krizi a měl by počítat s tím, že pokud chce začít nový život bez dluhů, tak v průběhu insolvenčního řízení dojde ke změně jeho životního stylu a veškeré jeho nadbytečné příjmy by měly jít na splácení jeho dluhů.

Oddlužení přináší výhodu i pro věřitele, kteří od dlužníka získají alespoň částečné uhrazení svých pohledávek, díky aktivnějšímu zapojení dlužníka do umořování svého dluhu, než by tomu bylo při jiném způsobu vymáhání pohledávek. Nicméně v mnoha případech jsou to právě věřitelé, kteří dostali dlužníka do této situace díky narůstajícím sankcím, a to i přesto, že měl dlužník snahu splácet. Východiskem je právě insolvenční řízení, kdy může dlužník splácet své závazky bez dalšího navýšení a zároveň mít vše pod kontrolou soudu. (Greiner, 2010)

Oddlužení je řešením především pro ty dlužníky, kteří se do úpadku dostali v důsledku své běžné činnosti a nemají dluhy z podnikání. Nově od r. 2014 platí výjimky, kdy dlužník může mít dluhy z podnikání, a to pokud s tím souhlasí věřitel, o jehož pohledávku jde. Dále pokud jde o pohledávku zajištěného věřitele nebo jde o pohledávku věřitele, která zůstala neuspokojena po skončení insolvenčního řízení, ve kterém insolvenční soud zrušil konkurs na majetek dlužníka. Další pozitivní změnou od r. 2014 je zakotvení společného oddlužení manželů.

3.1. Návrh na povolení oddlužení

Jak již bylo uvedeno výše, insolvenční řízení lze zahájit pouze podáním insolvenčního návrhu. V případě oddlužení dlužník společně s insolvenčním návrhem podává návrh na povolení oddlužení, který je oprávněn podat jen on sám. Pokud by nastala situace, že věřitel by podal insolvenční návrh dříve, má dlužník od jeho doručení 30denní lhůtu

na podání návrhu na povolení oddlužení. Za dlužníkem podaný návrh se také považuje návrh podaný jménem dlužníka nebo osobou oprávněnou jednat jeho jménem, jako jsou například zplnomocněný zástupce, zákonný zástupce nebo ustanovený opatrovník. K návrhu musí být připojeny listiny dokládající oprávnění jednat za dlužníka. (Maršíková, 2014)

Návrh na povolení oddlužení se podává na předepsaném formuláři zveřejněném Ministerstvem spravedlnosti ČR. Předvyplněný vzor je přílohou této práce (viz Příloha č. 2). Tento formulář se skládá z mnoha částí. Vedle obecných náležitostí musí obsahovat:

- označení dlužníka a osob oprávněných za něho jednat,
- popis skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka,
- návrh způsobu oddlužení nebo sdělení, že způsob oddlužení nenavrhuje,
- popis skutečností, které ho do této situace přivedly a popřípadě i na jaké účely byly použity věřitelovy finance,
- údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících 5 letech,
- údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky,
- popis veškerého majetku dlužníka a všech jeho závazků.

V případě, že návrh na oddlužení podává osoba, která dříve bývala podnikatelem, musí v návrhu uvést také příjmy, jichž dosáhla z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti. K návrhu musí být také připojeny přílohy, kterými jsou:

- seznam majetku, kde musí dlužník označit jednotlivě svůj majetek,
- seznam závazků, který obsahuje seznam všech věřitelů, kteří vůči dlužníkovi mají nebo uplatňují pohledávky nebo majetková práva,
- listiny dokládající dlužnickovy příjmy za 3 roky,
- výpis z rejstříků trestů dlužníka, který nesmí být starší tří měsíců,
- ostatní listiny, které prokazují skutečnosti jím tvrzené.

Pokud se dlužník dohodl s nezajištěným věřitelem na nižším plnění jeho pohledávky než 30 % z celkové výše, musí doložit i písemný souhlas tohoto věřitele. Zároveň musí být uvedena výše plnění, na které se dohodli. Pokud má dlužník někoho, kdo by mu poskytnul dar nebo platil pravidelné peněžité dávky, musí být doložena písemná darovací smlouva nebo smlouva o důchodu. (Maršíková, 2014)

3.1.1. Zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení

Dlužník má právo vzít návrh na povolení oddlužení zpět podle § 394 InsZ, a to do doby, než soud rozhodne o schválení oddlužení. Jestliže by dlužník vzal svůj návrh zpět po rozhodnutí o schválení oddlužení, insolvenční soud by rozhodl, že zpětvzetí není účinné.

Dispoziční zásada umožňuje dlužníkovi se svým návrhem do určité doby nakládat a podle této zásady má dlužník právo vzít svůj návrh zpět. Dlužník s návrhem může nakládat až do doby schválení oddlužení. Zpětvzetí návrhu na povolení oddlužení vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, které doručí osobě, která návrh podala. (Chalupecká et al., 2012)

Vezme-li však dlužník svůj návrh na povolení oddlužení zpět, musí pamatovat na to, že znovu jej už podat nemůže. Dlužníkův úpadek už poté může být řešen jen konkursem. Tomu lze předejít pouze v případě, že dlužník byl jedinou osobou, která insolvenční návrh podala a spolu s návrhem na povolení oddlužení vezme zpět i insolvenční návrh. To musí ale stihnout do doby než insolvenční soud vydá rozhodnutí o úpadku. Poté se insolvenční řízení zastaví a pro dlužníka to nemá žádný dopad.

Insolvenční návrh je většinou dlužníkem vzat zpět v případě, když si uvědomí, že svůj návrh na povolení oddlužení podal špatně zpracovaný a nelze ho v průběhu stávajícího řízení napravit, např. dlužník přišel o zaměstnání a není schopen si svůj příjem jiným způsobem nahradit a mohlo by dojít k nařízení konkursu na majetek dlužníka.

3.1.2. Odmítnutí a zamítnutí návrhu na povolení oddlužení

O návrhu na povolení oddlužení rozhoduje pouze soud, nikoliv věřitelé, a to z důvodu, že zájmem věřitelů je, aby dlužník splnil všechny své závazky v plné výši, a ne jen částečně.

Insolvenční soud odmítne návrh na povolení oddlužení v případě, že neobsahuje všechny náležitosti, je nesrozumitelný anebo neurčitý. Insolvenční soud vyzve dlužníka k doplnění a určí mu lhůtu, která je maximálně 7 dnů. Pokud dlužník návrh neopraví, insolvenční soud jej odmítne a v řízení se nepokračuje. Odmítne jej i v případě, že byl návrh podán opožděně nebo osobou, která k tomu nebyla oprávněna.

Návrh na povolení oddlužení může být insolvenčním soudem zamítnut z mnoha důvodů. Všechny důvody k zamítnutí jsou uvedeny v § 395 InsZ. Jedním z nich je, že by tímto návrhem byl sledován nepoctivý záměr, např. pokud dlužník převede svůj

hodnotnější majetek na třetí osobu a až poté podá návrh na oddlužení, aby se tím vyhnul zpeněžení právě tohoto majetku.

Další důvod k zamítnutí návrhu na povolení oddlužení je, pokud hodnota plnění, kterou by při oddlužení obdrželi nezajištění věřitelé, by byla nižší než 30 % z celkové výše jejich pohledávek. Dlužníková finanční situace musí být taková, aby byl schopen tuto podmínku splnit, ať už formou splátkového kalendáře, nebo prodejem majetku. Této podmínce se může dlužník vyhnout pouze písemně uzavřenou dohodou o nižších splátkách s konkrétním věřitelem.

Dále může být návrh zamítnut z důvodu, že dosavadní výsledky řízení dokládají lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení.

V případě odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, insolvenční soud současně rozhodne o způsobu řešení úpadku konkursem. V opačném případě je soudem vydáno rozhodnutí o povolení oddlužení. (Chalupecká et al., 2012)

3.2. Rozhodnutí o povolení oddlužení

V případě, že dlužník podal insolvenční návrh současně s návrhem na povolení oddlužení, je soud povinen vydat rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení společně s rozhodnutím o úpadku dlužníka. Jinak musí insolvenční soud vydat rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení do 30 dnů od dlužníkovy úpadku.

Usnesení o úpadku spojeného s povolením oddlužení obsahuje výrok, že soud povoluje řešení úpadku oddlužením. Soud ustanoví insolvenčního správce, kterému je dlužník povinen umožnit zjistit rozsah majetkové podstaty a provést její soupis. Soud současně vyzve věřitele, aby přihlásili své pohledávky do 30 dnů ode dne zveřejnění tohoto usnesení. Tato lhůta nelze nijak prodloužit ani zkrátit. Taktéž je určeno místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání. Schůze věřitelů se musí konat do 3 měsíců od rozhodnutí o úpadku a přezkumné jednání se v případě oddlužení, musí konat do 30 dnů po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek. Zpravidla je přezkumné jednání a schůze věřitelů ve stejný den, aby mohla schůze věřitelů bezprostředně navázat na přezkumné jednání. Další náležitosti jsou shodné s náležitostmi, které soud uvádí v usnesení o úpadku, ty jsou uvedeny v kapitole 2.3, která se zabývá samostatným rozhodnutím o úpadku. (Maršíková, 2014)

3.2.1. Přezkumné jednání a schůze věřitelů

Přezkoumání přihlášených pohledávek se děje na přezkumném jednání nařízeném insolvenčním soudem a vztahuje se na přihlášky, který byly přihlášeny nejpozději v termínu, který je uveden v rozhodnutí o úpadku. Jedná se o proces, kdy se rekapituluje seznam přihlášených věřitelů a jejich celková výše přihlášených pohledávek do insolvenčního řízení. Dlužník a insolvenční správce jsou poté poučeni insolvenčním soudem a vyjadřují se k pravosti, výši a pořadí pohledávek. Jestliže se popírá pravost pohledávky, tak to znamená, že pohledávka vůbec nevznikla, zanikla splacením nebo už je promlčena. Při popírání výše pohledávky se namítá výše přihlášené částky. Popření pořadí zpochybňuje výhodné pořadí pohledávky, např. pohledávka je přihlášena jako zajištěná, přitom by měla být nezajištěná. K pohledávkám se mají právo vyjadřovat dlužník, insolvenční správce i přihlášení věřitelé.

Po přezkoumání pohledávek se přechází na další část, ve které soud přednese změny nebo chyby, které nastaly v insolvenčním řízení. V tomto okamžiku má dlužník také možnost vnést návrh na stanovení nižších splátek, než jaké byly původně navrhovány. Soud se právem může dotázat dlužníka, proč a z jakého důvodu navrhuje nižší splátky. Dlužník musí uvést faktické důvody, jinak insolvenční soud shledá tento požadavek za bezpředmětný.

Po přezkumném jednání je svolána schůze věřitelů, kde mají věřitelé právo hlasovat, jakým způsobem bude provedeno oddlužení, a to buď zpeněžením majetkové podstaty, nebo plněním splátkového kalendáře. U zajištěných věřitelů se předpokládá uspokojení ze zástavy, a tak hlasovací právo nemají. Taktéž nemohou hlasovat osoby blízké a osoby tvořící s dlužníkem koncern. Hlasovat mohou tedy jen nezajištění věřitelé, jejichž pohledávka byla přihlášena včas a byla zjištěna. Pokud se věřitelé nedostaví na schůzi věřitelů a nehlasují ani mimo schůzi věřitelů, rozhoduje podle insolvenčního zákona o způsobu řešení úpadku insolvenční soud. Ten přihlíží nejen k tomu, aby byly co nevíce uspokojeny pohledávky věřitelů, ale také přihlíží k ekonomické situaci dlužníka. Naopak rozhodne-li o způsobu oddlužení schůze věřitelů, insolvenční soud již neprozkoumává, zda je zvolený způsob oddlužení pro věřitele či dlužníka výhodný a není oprávněn toto rozhodnutí měnit. (Chalupecká et al., 2012)

3.3. Schválení oddlužení

Usnesením o schválení oddlužení nastupuje realizace oddlužení a uvádí způsob, jakým bude oddlužení provedeno. Oddlužení lze provést zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře. Je možná i kombinace obou způsobů, která je v praxi méně častá, ale její využití umožní některým dlužníkům na oddlužení dosáhnout. Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, o způsobu oddlužení mají právo rozhodovat nezajištění věřitelé a soud jejich výrok měnit nemůže. Rozhodnutí se doručuje zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Odvolat se proti němu může pouze ten věřitel, který hlasoval proti přijetí schváleného způsobu oddlužení, nebo věřitel, jehož námitkám nebylo v námitkovém řízení vyhověno. Odvolání může podat i dlužník, pokud bylo rozhodnuto o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře a dlužníku nebylo vyhověno ve výši navrhovaných měsíčních splátkách.

Náležitosti rozhodnutí o schválení oddlužení jsou obsaženy v ustanovení § 406 InsZ. V první řadě obsahuje výrok, že soud schvaluje oddlužení jedním ze dvou možných způsobů oddlužení. Schválením oddlužení jsou vázáni jak dlužník, tak věřitelé, včetně těch, kteří se v hlasování vůbec nevyjádřili nebo hlasovali pro jiný způsob oddlužení.

3.3.1. Zpeněžení majetkové podstaty

V tomto případě je veškerý majetek dlužníka, který je v soupise majetkové podstaty, prodán insolvenčním správcem a získané finance jsou poměrně rozděleny mezi věřitele. Jedná se i o použití financí z bankovních kont a dlužníkovi hotovosti, tedy o veškerý movitý i nemovitý majetek. Tento postup je obdobný s konkursem.

V rozhodnutí, jímž soud schvaluje oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, uvede následující informace⁵:

- uvede informace o tom, kdo je insolvenčním správcem a rozhodne o jeho dosavadní odměně a náhradě hotových výdajů a o tom, jak budou uspokojeny,
- označí majetek, který podle stavu ke dni rozhodnutí náleží do majetkové podstaty (patří zde i majetek, který dlužník neuvedl, ač tuto povinnost měl),
- označí nezajištěné věřitele, kteří souhlasili s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30 % jejich pohledávky, a uvede nejnižší hodnotu plnění, na které se s dlužníkem dohodli.

---

⁵ dle ustanovení § 406 odst. 2 InsZ

Do majetkové podstaty nelze zahrnout věci, které dlužník nezbytně potřebuje k uspokojování svých hmotných potřeb nebo k plnění svých pracovních úkolů a věci, jejichž prodej by byl v rozporu s morálními pravidly. Jedná se o majetek, který je vyloučen i z výkonu rozhodnutí nebo exekuce, např. běžné oděvy, obvyklé vybavení domácnosti nebo také hotovost do výše odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce.

Rozsah majetkové podstaty je stanoven insolvenčním soudem, který se řídí seznamem majetku předloženým dlužníkem. Přičemž insolvenční správce provádí vlastní šetření, zda je tento seznam úplný a pravdivý. Dlužník je povinen umožnit insolvenčnímu správci přístup na všechna místa, kde má umístěn majetek náležící do majetkové podstaty. Potřebnou součinnost jsou povinny poskytovat i orgány veřejné správy⁶, např. katastrální úřad je povinen správci vydat přehled vlastnictví dlužníka, orgán evidující motorová vozidla je mu povinen sdělit zda je dlužník evidován jako majitel motorového vozidla apod. Poté sepiše soupis majetkové podstaty, kde je evidován aktuální stav majetku dlužníka oceněného samotným insolvenčním správcem popřípadě znalcem. Patří zde jen majetek, který dlužník nabyt před vydáním usnesení o schválení oddlužení. Toto je hlavní rozdíl oproti konkursu, kde spadá i majetek nabytý v průběhu insolvenčního řízení. Dispoziční oprávnění zde přechází na insolvenčního správce, stejně jako u konkursu. To znamená, že dlužník ztrácí možnost volně disponovat s majetkem náležícím do majetkové podstaty, nesmí ho prodat, darovat, zatížit zástavním právem, věcným břemenem apod. Dlužník má dispoziční oprávnění jen k majetku, který získá až po schválení oddlužení. Insolvenční správce je tedy oprávněn zpeněžit jen majetek, který je zapsán v soupisu majetkové podstaty dlužníka. (Chalupecká et al., 2012)

Jeden ze způsobů, jakým může být majetek zpeněžen, je veřejná dražba, řídí se zákonem č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách. Veřejnou dražbou provede dražebník na základě smlouvy uzavřené s insolvenčním správcem. K účinnosti smlouvy je zapotřebí, aby byla schválena věřitelským výborem. Pokud se jedná o majetek, který je předmětem zajištění, schvaluje ji zajištěný věřitel.

Dalším často využívaným způsobem je zpeněžení majetku mimo dražbu neboli přímý prodej. Insolvenční správce může tímto způsobem prodat majetek jedině se souhlasem věřitelského výboru. Soud je oprávněn stanovit podmínky prodeje, např. rozsah inzerce, splatnost kupní ceny, obvykle se jedná o minimální cenu, za kterou lze majetek prodat. I zde

---

⁶ dle ustanovení § 43 InsZ

však platí, že je-li předmětem zpeněžení majetek, který je předmětem zajištění, uděluje pokyny ke zpeněžení zajištěný věřitel a souhlas věřitelského výboru se nevyžaduje.

Posledním způsobem zpeněžení je prodej majetku podle ustanovení § 251 až 351a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen OSŘ) o výkonu rozhodnutí, který ale není moc využíván.

Zajištěný věřitel je uspokojen ze zpeněžení té části majetkové podstaty, která tvoří zajištění jeho pohledávky. Nezajištění věřitelé jsou uspokojeni ze zbývajících majetkové podstaty, která netvoří zajištění k některé z pohledávek zajištěných věřitelů. Tato část majetkové podstaty je prodána a výtěžek je po úhradě nezbytných nákladů na insolvenční řízení rozdělen mezi nezajištěné věřitele v poměru dle výše jejich pohledávek za dlužníkem.

Majetek lze zpeněžovat po částech nebo jej lze prodat jedinou smlouvou. Zpeněžit lze i pohledávky dlužníka, a to formou úplatného postoupení nebo se zruší veškerá spoření (stavební, životní, penzijní aj.), které dlužník má. Zpeněžením majetkové podstaty zanikají všechna zástavní práva, která na zpeněženém majetku vázla, a to bez ohledu na to, zda věřitel uplatnil v insolvenčním řízení právo zajištění či nikoliv.

Povinnosti dlužníka zde spočívají pouze v poskytování potřebné součinnosti insolvenčnímu správci, který zpeněžení realizuje. Insolvenční správce podává o průběhu zpeněžování majetkové podstaty průběžné zprávy insolvenčnímu soudu a věřitelskému výboru. (Maršíková, 2014)

Konečná zpráva a rozvrh

Po zpeněžení majetkové podstaty sestaví insolvenční správce konečnou zprávu a předloží ji insolvenčnímu soudu. Správce může sestavit konečnou zprávu i v případě, že ještě nejsou skončeny všechny incidenční spory. Musí jít však o takové spory, které nemohou podstatně ovlivnit závěr konečné zprávy. Vydání konečné zprávy také nevede, nepodařilo-li se správci zpeněžit veškerý majetek, pokud tento majetek může být vyňat z majetkové podstaty. V konečné zprávě musí insolvenční správce podat celkovou charakteristiku své činnosti s vyčíslením jejích finančních výsledků.

Obsah konečné zprávy je uveden v ustanovení § 302 InsZ, insolvenční správce v ní uvede zejména:

- přehled pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jim na roveň postavených, které z nich v insolvenčním řízení již uspokojil a které uspokojit zbývá,
- přehled výdajů vynaložených v souvislosti se správou majetkové podstaty,
- přehled zpeněžení majetkové podstaty s výsledkem, jehož bylo dosaženo,
- uvede majetek, který nebyl zpeněžen, s odůvodněním, proč se tak nestalo,
- výsledky částečných rozvrhů,
- přehled plnění zajištěným věřitelům a přehled jednání a právních úkonů významných pro průběh insolvenčního řízení.

Nejdůležitější částí konečné zprávy je vyčíslení částky, která má být rozdělena mezi věřitele, a označení těchto věřitelů s údajem o výši jejich podílů na této částce. Společně s konečnou zprávou předloží i vyúčtování odměny a výdajů.

Insolvenční soud konečnou zprávu po doručení přezkoumá a poté ji vyhláškou zveřejní v insolvenčním rejstříku. Dlužník a věřitelé mají právo podat proti této zprávě námitky, a to do 15 dnů od jejího zveřejnění. Vznesené námitky insolvenční soud projedná na jednání o konečné zprávě a vyúčtování. Může rozhodnout buď tak, že ji schválí, a to pokud nejsou námitky důvodné, nebo nařídí její doplnění či změnu. V posledním případě může celou konečnou zprávu odmítnout a insolvenční správce musí ve stanovené lhůtě předložit novou, tak aby mohla být soudem schválena.

Insolvenční správce následně předloží soudu návrh na rozvrhové usnesení, v němž uvede, kolik má být vyplaceno na každou pohledávku v upraveném seznamu pohledávek. Insolvenční soud jej přezkoumá a vydá rozvrhové usnesení, ve kterém určí částky, které mají být věřitelům vyplaceny. Platí, že věřitelé jsou uspokojeni poměrně vzhledem k výši jejich pohledávky tak, jak byla zjištěna. Současně je určena lhůta, ve které je insolvenční správce povinen rozvrhové usnesení splnit, tedy do kdy má vyplatit věřitelům určené částky. Tato lhůta nesmí být delší než dva měsíce. Zpravidla v této souvislosti stanoví věřitelům povinnost sdělit insolvenčnímu správci číslo účtu, na který má být částka zaslána.

Po té, co insolvenční správce splní svou povinnost a vyplatí všechny věřitele, podá o tom insolvenčnímu soudu zprávu. Tímto je oddlužení zpeněžením majetkové podstaty splněno. (Chalupecká et al., 2012)

3.3.2. Plnění splátkového kalendáře

V případě splátkového kalendáře, je dlužníkovi uložena povinnost měsíčně splácet nezajištěným věřitelům částku ze svých budoucích příjmů, a to po dobu 5 let. Tato doba může být kratší jen v případě, že dlužník uhradí celkovou výši svých závazků vůči nezajištěným věřitelům. Výše splátky je stanovena zákonem a je ve stejném rozsahu, v jakém mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Způsob výpočtu je podrobně upraven v § 276 a násl. OSŘ a v nařízení vlády o nezabavitelných částkách č. 595/2006 Sb. Výpočet provádí insolvenční správce a částku rozvrhne mezi nezajištěné věřitele podle poměru jejich pohledávek, jak bylo určeno v usnesení o schválení oddlužení. V tomto usnesení insolvenční soud označí nezajištěné věřitelé, kteří souhlasili s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30 %, a uvede nejnižší hodnotu plnění, na které se tito věřitelé s dlužníkem dohodli. Veškerý majetek dlužníkovi zůstává, ale jen v případě, že přihlášené pohledávky jsou nezajištěné.

Zajištěný věřitel při oddlužení formou plnění splátkového kalendáře má více možností, jakým způsobem bude jeho pohledávka uspokojena. První možností je, že může zpeněžení předmětu zajištění odmítnout s tím, že jeho právo ze zajištění zůstane nedotčeno a na jeho trvání nebude mít vliv ani skončení insolvenčního řízení. Nemůže si však započítávat úroky, smluvní pokuty, náklady řízení a další nároky, které by mu vznikly v období 5 let, kdy by byl dlužník v oddlužení. V druhém případě může zajištěný věřitel uplatnit své právo ze zajištění a domáhat se zpeněžení takto zajištěného majetku. Jeho pohledávka bude poté uspokojena jen z výtěžku zpeněžení. V dalším případě může zajištěný věřitel zvážit s ohledem na hodnotu předmětu zajištění, zda některou ze svých pohledávek přihlásí jako nezajištěnou. V takovém případě by se pohledávka uspokojovala v oddlužení plněním splátkového kalendáře poměrně spolu s ostatními nezajištěnými pohledávkami.

Insolvenční soud v usnesení o schválení oddlužení určí termín, kdy musí být uhrazena první splátka, a to nejpozději do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž nastanou účinky schválení oddlužení. Zároveň označí příjmy, ze kterých by měl dlužník první splátku uhradit a přikáže plátcí mzdy nebo plátcí jiného příjmu dlužníka, aby po doručení rozhodnutí o schválení oddlužení prováděl ze mzdy nebo jiného příjmu stanovené srážky a zasílal je insolvenčnímu správci.

V případě, že dlužník v návrhu na povolení oddlužení, požádal o snížené splátky, může mu toto soud povolit, ale jen za stanovených podmínek. Dlužník musí být schopen během oddlužení uspokojit věřitele alespoň z 50 % výše jejich pohledávek nebo ve výši, na které se dlužník s věřiteli dohodl. Dále soud posoudí důvody, jež vedly k úpadku dlužníka. Soud v tomto případě přísněji posuzuje poctivost záměru dlužníka. Rovněž soud přihlíží i k doporučení věřitelů, kteří o snížených splátkách hlasují na schůzi věřitelů. (Maršíková, 2014)

Dlužník má povinnost dle § 412 InsZ vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost. V případě, že by o práci přišel, musí o získání příjmu usilovat a možnost zaměstnání nesmí odmítnout, tak aby byl schopen uhradit alespoň potřebou výši pohledávek nezajištěných věřitelů. Nesmí zatajit žádný ze svých příjmů a veškeré hodnoty získané dědictvím, darem nebo z neúčinného právního úkonu vydat insolvenčnímu správci. Výtěžek zpeněžení je poté použit jako mimořádná splátka nad rámec splátkového kalendáře. K doložení dlužníkovy tvrzení si může insolvenční soud, insolvenční správce či věřitelský výbor vyžádat k nahlédnutí daňová přiznání dlužníka za období trvání účinků schválení oddlužení. S tím souvisí i to, že dlužník nesmí odmítnout samovolně dar či dědictví. Smí tak učinit pouze se souhlasem insolvenčního správce, jinak by byl právní úkon, kterým dlužník tyto hodnoty odmítl, neplatný. Další povinností je předkládat přehled příjmů za uplynulých 6 kalendářních měsíců, a to vždy 15. března a 15. září, není-li v usnesení o schválení oddlužení uvedeno jinak. Dále nesmí nikomu z věřitelů poskytovat žádné zvláštní výhody a nepřijímat nové závazky, které by nemohl splnit.

Změny, které se týkají bydliště nebo sídla a změny zaměstnání musí dlužník bez odkladu nahlásit insolvenčnímu soudu, správci a věřitelskému výboru. Je to z důvodu, aby nad dlužníkem mohly tyto osoby, především insolvenční správce, vykonávat potřebný dohled. Dlužník by měl výše uvedené osoby informovat i o dalších věcech, které by mohly mít vliv na řádné plnění oddlužení, např. vznik vyživovací povinnosti, když se mu narodí dítě nebo když se ožení/vdá. To by se projevilo na výši srazitelné částky, a tím i na výši měsíční splátky, ze které budou uspokojováni jednotliví nezajištění věřitelé.

Povinností insolvenčního správce je kontrolovat dlužníka v plnění jeho povinností. Zvláště kontroluje, zda dlužník nezatajil jakékoliv další příjmy a zda dlužník splácí řádně a včas podle stanoveného splátkového kalendáře. Insolvenční správce o výsledcích své činnosti pravidelně informuje insolvenční soud a věřitelský orgán.

3.4. Společné oddlužení manželů

Od roku 2014 insolvenční zákon upravuje společné oddlužení manželů⁷, kteří mohou žádat o oddlužení společně a to na jednom formuláři. Kromě povinných náležitostí a příloh, které jsou součástí návrhu na povolení oddlužení podávaného jedním dlužníkem, je nutno navíc přiložit oddací list, který potvrzuje, že manželství navrhovatelů trvá v době podání návrhu. Dále je nutno přiložit prohlášení, že oba manželé souhlasí s tím, aby všechny jejich majetek byl pro účely schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty považován za majetek ve společném jmění manželů. Podpisy manželů na tomto prohlášení jakož i jejich podpisy na samotném formuláři návrhu je třeba úředně ověřit. V rámci insolvenčního řízení pak mají manželé postavení nerozlučných společníků a považují se za jednoho dlužníka.

I zde platí, že nezajištění věřitelé musí být uspokojeni alespoň z 30 % celkové výše jejich pohledávek. V případě, kdy by bylo oddlužení realizováno u každého z manželů zvlášť, museli by oba uhradit minimálně 30 % jejich zjištěných pohledávek, a tak by věřitelé skutečně obdrželi plnění ve výši minimálně 60 %. U společného oddlužení postačí, aby oba společně uhradili minimálně 30 %.

Bude-li schváleno oddlužení ve formě zpeněžení majetkové podstaty, potom platí, že všechny jejich majetek se pro účely oddlužení považuje za majetek ve společném jmění manželů. V případě oddlužení formou splátkového kalendáře platí, že se oba manželé, pokud mají zabavitelný příjem, podílejí na plnění oddlužení. Jejich zaměstnavatelé posílají zabavitelnou část mzdy insolvenčnímu správci, který pak v rámci jediného splátkového kalendáře uspokojuje pohledávky přihlášených věřitelů.

Insolvenční správce má právo na jeden a půl násobek základní výše odměny a náhrady hotových výdajů, tj. 1 125 Kč a 225 Kč měsíčně, popřípadě navýšenou o DPH. Manželé hradí tuto částku jen jednou, tím jsou pro ně náklady na oddlužení nižší. (Maršíková, 2014)

Individuální oddlužení jednoho z manželů je dobrou volbou jen za předpokladu, že jejich dluhy nejsou ve společném jmění manželů (dále SJM). Do SJM spadá majetek a závazky manželů vzniklé za trvání manželství, tedy i dluhy, které vznikly po dobu manželství. Přesný výčet toho co spadá do SJM a co naopak ne, je uveden v § 708 až 742 zákona č. 89/2012 Sb., jímž je občanský zákoník.

V případě, že by se dlužníci rozvedli, bude mít toto rozhodnutí na insolvenční řízení vliv jen co se týče nezabavitelné částky. Nezabavitelné minimum manželů je složeno

---

⁷ dle ustanovení § 394a InsZ

z nezabavitelných částek obou manželů. Tuto částku ovlivňuje to, že manžel/ka se počítá jako vyživovaná osoba. Pokud dojde k rozvodu, nezabavitelná částka se sníží o jednu vyživovanou osobu, tj. v současné době 1 544,67 Kč. Takto se nezabavitelná částka sníží oběma rozvedeným manželům, tím se z čisté mzdy bude moci strhnout větší částka pro věřitele. V insolvenčním řízení budou ale i nadále považováni za jednoho dlužníka. Jak je uvedeno v § 394a odst. 3 InsZ, jsou takto považováni po celou dobu trvání insolvenčního řízení o jejich návrhu a po celou dobu trvání účinků oddlužení.

3.5. Incidenční spory

Součástí insolvenčního řízení mohou být i incidenční spory. Incidenční znamená doprovodný či související, jsou to tedy spory, které přímo souvisejí s insolvenčním řízením a ovlivňují jeho další průběh, ale jsou řešeny jako samostatná řízení.

Insolvenční zákon v § 159 označuje incidenčními spory:

- spory o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek (žalobu může podat jak věřitel, tak insolvenční správce),
- spory o vyloučení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty z majetkové podstaty nebo vydání výtěžku zpeněžení,
- spory o vypořádání společného jmění dlužníka a jeho manžela,
- spory na základě odpůrčí žaloby,
- spory o náhradu škody na majetkové podstatě vzniklé porušením povinností insolvenčním správcem,
- další spory, které zákon označí jako spory incidenční (např. spory o uložení sankce v případě neoprávněně přihlášené pohledávky, spory ze žalob podaných na posouzení platnosti právního úkonu, spory ze žalob o platnost smluv o zpeněžení majetku, aj.).

Incidenční spor se zahajuje a projednává na návrh oprávněné osoby. Tento návrh má povahu žaloby. Účastníky řízení jsou tedy žalovaný a žalobce. V incidenčním sporu rozhoduje insolvenční soud rozsudkem, jde-li o rozhodnutí ve věci samé. Rozsudek je závazný nejen pro účastníky tohoto řízení, ale i pro všechny ostatní procesní subjekty v příslušném insolvenčním řízení. O smíru rozhoduje soud usnesením. Smír uzavřený v incidenčním sporu insolvenčním správcem může insolvenční soud schválit jen, jestliže s ním souhlasí věřitelský výbor. (Chalupecká et al., 2012)

3.6. Zrušení schváleného oddlužení

Insolvenční soud může zrušit již schválené oddlužení. Poté nastupuje řešení dlužníkovy úpadku konkursem. Schválené oddlužení může být zrušeno v případě, že dlužník nesplňuje předpoklady pro další trvání oddlužení. To může být v případě, že dlužník nedodržuje splátkový kalendář nebo neposkytl insolvenčnímu správci dostatečnou součinnost při zpeněžení majetkové podstaty. Poté v případě, že zatajil příjmy nebo jejich část, odmítnul zaměstnání, poskytnul věřitelům výhodu anebo přijal nové závazky, které není schopen splatit ve lhůtě splatnosti. Jedná se tedy o porušení povinností, které má dlužník v závislosti na způsobu schváleného oddlužení. Stejně tak může soud rozhodnout na žádost samotného dlužníka.

Dalším z důvodů, proč schválené oddlužení insolvenční soud zruší, je neschopnost dlužníka splatit alespoň 30% pohledávek nezajištěných věřitelů, zavinující skutečnost, která nebyla na počátku procesu oddlužení zřejmá, např. přijde o práci, narodí se mu dítě, vážně onemocní apod. Soud přihlíží k okolnostem daného situace, a pokud je vysoce pravděpodobné, že dlužník v budoucnu získá vyšší příjem, tak oddlužení nezruší.

Rozhodnutí o zrušení schváleného oddlužení může insolvenční soud vydat, jen dokud nevezme na vědomí splnění oddlužení. Před vydáním soud svolá jednání, ke kterému přivolá dlužníka, insolvenčního správce, věřitelský výbor a případně věřitele, který zrušení navrhl. Tyto osoby jsou oprávněny proti tomuto rozhodnutí podat odvolání. (Chalupecká et al., 2012)

3.7. Splnění oddlužení a osvobození dlužníka od dluhů

Insolvenční řízení končí nabytím právní moci rozhodnutí o splnění oddlužení. Toto nastane v případě, že již došlo ke zpeněžení majetku tvořícího majetkovou podstatu a byla vydána zpráva insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení. V případě splátkového kalendáře, to je uplynutím 5 let nebo v případě, že byly pohledávky nezajištěných věřitelů celkově uspokojeny. Rozhodnutím o splnění oddlužení insolvenční soud pouze bere na vědomí, že schválený způsob oddlužení proběhl. Tímto okamžikem tedy zanikají pohledávky dlužníka v té výši, v jaké byly v průběhu schváleného oddlužení uhrazeny. Současně končí i funkce insolvenčního správce, kterému insolvenční soud přizná jeho odměnu.

Rozhodnutí o splnění oddlužení dlužníka neosvobozuje od placení zbývajících dluhů. To je možno jen v případě, že sám dlužník podá návrh na osvobození.⁸ V opačném případě může být zbývajících část pohledávky vymáhána a může být přiznána v soudním či jiném řízení.

3.7.1. Podmínky pro osvobození

Podmínkou je v případě oddlužení splátkovým kalendářem, aby pohledávky věřitelů byly uspokojeny alespoň z 30 %. Pokud bylo oddlužení realizováno ve formě zpeněžení majetkové podstaty, nezávisí míra uspokojení věřitelů na dlužníkovi, ale na výtěžku dosaženém zpeněžením majetkové podstaty. V tomto případě nemůže být osvobození zamítnuto, z důvodu nesplnění 30% uspokojení věřitelů, ale přihlíží se k součinnosti, kterou dlužník poskytoval insolvenčnímu správci v průběhu realizace oddlužení.

V případě, že pohledávky nezajištěných věřitelů nebyly uspokojeny v zákonem požadované výši, bude insolvenční soud zkoumat příčinu a i přesto může vyhovět návrhu dlužníka na osvobození od placení dosud neuspokojených pohledávek. Dlužník musí splnit dvě podmínky, a to pokud prokáže, že nebylo možno toto splnit v důsledku okolností, které nezavinil. Druhou podmínkou je, že částka, kterou věřitelé obdrželi, není nižší než částka, kterou by dostali v případě řešení úpadku konkursem. Tím je možno, aby soud přihlédl k dlouhodobě závažné nemoci dlužníka či k úrazu, k obtížím při hledání nového zaměstnání, pokud to bylo přičiněno platební neschopností bývalého dlužníkovy zaměstnavatele apod. (Maršíková, 2014)

Jestliže tedy insolvenční soud shledá, že byly splněny všechny podmínky pro osvobození dlužníka, vydá usnesení, v němž prohlásí, že se dlužník osvobozuje od placení dosud neuspokojených pohledávek. To se vztahuje nejen na neuspokojené části pohledávek věřitelů, kteří se účastnili insolvenčního řízení, ale i na ty pohledávky, které nebyly do insolvenčního řízení přihlášeny, ač přihlášeny být mohly, neboť v době rozhodnutí o úpadku a povolení oddlužení již existovaly. Od pohledávek, které vznikly nově během oddlužení, dlužník osvobozen není. Osvobození neplatí ani v případě zajištěného věřitele, který se rozhodl, že svá práva v rámci oddlužení nebude realizovat. Zajištěnému věřiteli i nadále zůstane oprávnění domáhat se uspokojení výtěžku zpeněžení tohoto majetku i po skončení insolvenčního řízení.

---

⁸ dle ustanovení § 414 odst. 1 InsZ

Pokud byla pohledávka za dlužníkem zajištěna např. ručením nebo pokud zde bylo vedle dlužníka více spoludlužníků, může věřitel neuspokojenou část pohledávky vymáhat po těchto osobách, i za stavu, kdy byl dlužník od plnění osvobozen. Dlužník sám je však osvobozen od plnění i vůči těmto osobám, a ty, ačkoli plnili za dlužníka, nemohou po něm požadovat, aby jim plnění vrátil zpět. Osvobození se taktéž nevztahuje na majetek druhého z manželů v případě společných závazků. V tomto případě je doporučeno, aby návrh na povolení oddlužení podali oba manželé společně.

Osvobození dlužníka nemusí být konečné. Pokud do 3 let od osvobození vyjde najevo, že ke schválení oddlužení nebo k přiznání osvobození došlo na základě podvodného jednání dlužníka nebo dlužník poskytl někomu z věřitelů zvláštní výhody, může insolvenční soud již přiznané osvobození dlužníkovi odejmout. Řízení pro odejmutí osvobození může být zahájeno pouze na návrh věřitele a pouze z důvodů, které nemohl uplatnit před rozhodnutím o přiznání osvobození. Osvobození zanikne i v případě, že byl dlužník do 3 let od osvobození odsouzen pro úmyslný trestný čin, kterým ovlivnil schválení či průběh oddlužení, případně kterým jinak poškodil věřitele. Soud vydá rozhodnutí, kterým bude deklarovat, že osvobození dlužníka zaniklo. Rozhodnutí se doručuje zvlášť dlužníkovi a věřiteli, jehož se zánik osvobození týká. Jen tyto osoby mohou podat odvolání. Zánik osvobození se nevztahuje na pohledávky těch věřitelů, kteří se účastnili podvodných jednání nebo nedovolených výhod. (Maršíková, 2014)

Osvobozením samotná pohledávka nezaniká, vztahuje se to jen na povinnost dlužníka pohledávku splatit. To znamená, že pohledávka se stane nevymahatelnou a nelze ji v žádném jiném řízení přiznat. Dlužník ji ale i nadále může uhradit, aniž by tímto na straně věřitele došlo k bezdůvodnému obohacení.

3.8. Oddlužení z pohledu dlužníka a věřitele

Následující kapitola zhodnocuje, jaké výhody a nevýhody přináší oddlužení jak pro dlužníka, tak pro věřitele.

3.8.1. Výhody a nevýhody z pohledu dlužníka

Hlavní výhodou pro dlužníka, je určitě fakt, že se zbaví svých dluhů a po oddlužení může začít znovu žít život bez stresů. Pokud by se jednalo o plnění splátkového kalendáře. Záleží na výši jeho příjmů, zda splatí všechny své závazky nebo jen 30 % a zbytek dluhů je mu odpuštěn. Rovněž on sám může ovlivnit, jak dlouho bude insolvenční řízení trvat. Může

si vedle stálého zaměstnání najít brigádu a navýšit tak měsíční splátky nebo mu může být poskytnut dar, tak aby byl schopen uhradit 100 % závazků v co nejkratší době. Pokud by se jednalo o zpeněžení majetkové podstaty, výši uspokojení věřitelů ovlivnit nemůže. Řízení může ale urychlit tím, že bude insolvenčnímu správci poskytovat neprodleně součinnost, kdykoliv to bude po něm požadováno.

Další výhodou je určitě ochrana dlužníka před exekucí na majetek. Ty jsou během insolvenčního řízení pozastaveny a zastaví se rovněž sankce za zpožděné platby. S tím si i dlužník oddychne od neustálých korespondencí od bankovních či nebankovních institucí, zvonění telefonů a neustálého dotazování, kdy zaplatí. Navíc pokud se ve stanovené lhůtě nepřihlásí všichni věřitelé, dlužník může mít i o dluh méně, jelikož poté už věřitel nemá právo dlužníka vymáhat.

Rovněž je výhodou to, že dlužník má vše pod dohledem insolvenčního soudu a správce. Pro někoho může být tento dohled velice přísný, ale bez toho by se dlužník z dluhů vůbec nemusel dostat. Pro některé dlužníky to může být nevýhodou i z důvodu, že musí být insolvenčnímu správci a soudu otevřený a svěřovat jim veškeré detaily, co se týče jejich financí. Nicméně v případě dodržování všech povinností má dlužník jistotu, že se dluhů konečně zbaví.

Negativní stránkou oddlužení je situace, kdy díky zpeněžení majetkové podstaty může dlužník přijít o dům či byt, který je zastavený úvěrem, protože jeho zpeněžením budou věřitelé uspokojeni více než při plnění splátkového kalendáře. V případě splátkového kalendáře si zase dlužník prochází obdobím, kdy musí vyžít jen z přiznaného minima. Dlužník by měl tedy počítat s tím, že bude možná potřebovat pomoc rodiny, která je v některých případech nezbytně nutná. Nicméně pokud by byl schopen uhradit alespoň 50 % svých závazků, může navrhnout nižší měsíční splátky, které by hradil věřitelům. Poté záleží na soudu, zda jeho důvody uzná a nižší plnění dlužníkovi povolí. Soud ale přihlíží nejen k zájmu věřitelů, kterým je co největší uspokojení, ale rovněž i k zájmu dlužníka, kterým je žít v přijatelných a přiměřených podmínkách, tak aby si mohl udržet stávající životní úroveň sebe i své rodiny.

Dlužník musí počítat i s tím, že bude zapsán v insolvenčním rejstříku, který je veřejně přístupný, a tak si o něm může kdokoli zjistit citlivé informace. Rovněž i neustálé hlášení a dokazování informací soudu, je pro některé osoby obtížné a stresující. Další nevýhodou je, že i když je oddlužení schváleno, může dojít k jeho zrušení a poté může být úpadek řešen už jen konkursem. Dlužník by proto neměl podávat návrh jen s vidinou osvobození od dluhů

a myslet si, že bude rozhodnuto, tak jak on sám navrhl. Měl by si vždy zjistit dostatek informací a připravit se i na horší variantu, kterou by mohl být právě konkurs.

3.8.2. Výhody a nevýhody z pohledu věřitele

V případě věřitelů, je výhodou jistota získání alespoň části pohledávky, kterou by jinak museli nákladně vymáhat. Dále mají jistotu, že dlužník je pod neustálou kontrolou insolvenčního správce a soudu. Věřitelé tak dostanou informace o všech změnách či problémech, aniž by to museli sami zjišťovat, tím rovněž ušetří své náklady. Další výhodou mají věřitelé v tom, že sami mohou rozhodovat o způsobu oddlužení.

Naopak nevýhodou pro věřitele je, že pokud nestihnou přihlásit svou pohledávku včas a dlužník bude po splnění oddlužení osvobozen, nemají už žádnou šanci získat své finance zpět. Toto je hlavně nevýhodou u fyzických osob, které nemonitorují ani nijak nesledují insolvenční rejstřík, a tak se o úpadku dlužníka nemusí vůbec dozvědět. Povinně musí být informováni jen zahraniční věřitelé.

Nevýhodou je také zdoluhavost celého procesu, který může trvat až pět let a rovněž fakt, že věřitelé mohou obdržet jen 30% část své pohledávky. Věřitelé si po rozhodnutí o úpadku nesmějí účtovat úroky z prodlení ani jiné sankce za pozdní hrazení, tím přichází o část svých příjmů. Nicméně věřitelé nemohou odhadnout, jak by se situace vyvíjela, kdyby dlužník v úpadku nebyl. Mohlo by se stát, že by nakonec museli celou pohledávku odepsat z důvodu promlčení.

4. Praktická aplikace oddlužení na konkrétních příkladech

Začátek této části je věnován výpočtu měsíčních splátek při oddlužení. Poté navazují případové studie oddlužení, kdy první dvě z nich se zabývají oddlužením formou plnění splátkového kalendáře, který u dlužníků převažuje. Třetí případová studie se zabývá oddlužením zpeněžení majetkové podstaty. Na konci této části je uveden vývoj zadlužení domácností v ČR od roku 2010 a jak se vyvíjel počet podaných návrhů na oddlužení od roku 2013.

Informace pro zpracování jednotlivých případových studií byly čerpány z veřejně dostupného insolvenčního rejstříku přístupném na portále isir.justice.cz, který provozuje Ministerstvo spravedlnosti ČR.

4.1. Výpočet výše měsíční splátky při oddlužení formou plnění splátkového kalendáře

Výše splátek je ovlivněna nezabavitelnou částkou, která se vypočte ze 2/3 součtu částky životního minima jednotlivce, tedy částky 3 410 Kč, a částky normativních nákladů na bydlení stanovených ve výši 5 858 Kč. Pro rok 2016 je nezabavitelná částka ve výši 6 178,67 Kč (tj. 2/3 z 9 268 Kč). Na vyživovanou osobu se nezabavitelná částka stanoví obdobně, a to jako 1/4 z nezabavitelné částky, což je 1 544,67 Kč. Celková nezabavitelná částka se stanoví jako součet nezabavitelné částky na povinného a všech nezabavitelných částek na vyživované osoby, kterými jsou jak děti, tak manžel/ka. (Maulwurf, 2015)

Tab. 4.1 Výše nezabavitelné částky od r. 2010 do r. 2016 (v Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ŽM + NNB ⁹	7 723	7 989	8 762	9 097	9 283	9 177	9 268
Nezabavitelná částka	5 148,67	5 326	5 841,33	6 064,66	6 188,67	6 118	6 178,67

Zdroj: Maulwurf, 2015 (vlastní zpracování)

---

⁹ ŽM + NNB = součet životního minima a normativních nákladů na bydlení = hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy

Z čisté mzdy se odečte nezabavitelná částka, a pokud zbylá mzda přesahuje hranici 9 268 Kč (platí pro osobu bez vyživujících osob), tak se srážky provádí bez omezení a dlužník obdrží k výplatě 9 268 Kč. Pokud je zbylá mzda nižší, tak se dělí třemi, dvě třetiny jdou na úhradu pohledávek a zbylou třetinu obdrží dlužník. Podrobný postup výpočtu srážek ze mzdy je uveden v § 276 a násl. OSŘ a nařízení č. 595/2006 Sb., o nezabavitelných částkách. Příklady výše měsíčních splátek jsou uvedeny v následujících tabulkách. Je zde počítáno i s odměnou a náhradou hotových výdajů insolvenčního správce (dále jen IS).

Tab. 4.2 Dlužník bez manželky a bez vyživovací povinnosti (v Kč)

Čistá mzda	Mzda k výplatě	Odměna a náhrada hotových výdajů IS vč. DPH	Měsíční splátka pro věřitele
15 000	9 119	1 089	4 792
20 000	9 268	1 089	9 643
25 000	9 268	1 089	14 643
30 000	9 268	1 089	19 643

Zdroj: Kalkulátor splátek pro oddlužení plněním splátkového kalendáře, [2016]
(vlastní zpracování)

Tab. 4.3 Dlužník s manželkou a 2 dětmi (v Kč)

Čistá mzda	Mzda k výplatě	Odměna a náhrada hotových výdajů IS vč. DPH	Měsíční splátka pro věřitele
15 000	12 209	1 089	1 702
20 000	13 876	1 089	5 035
25 000	13 903	1 089	10 008
30 000	13 903	1 089	15 008

Zdroj: Kalkulátor splátek pro oddlužení plněním splátkového kalendáře, [2016]
(vlastní zpracování)

Jak lze vidět v tab. 4.2, dlužník bez vyživujících osob při čisté mzdě nad 15 446 Kč dostane na výplatu 9 268 Kč a zbývající částka po odečtení odměny a náhrady hotových výdajů IS jde ve prospěch věřitelům. V případě dlužníka s manželkou a 2 dětmi (viz Tab. 4.3), je hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy překročena nad 20 081 Kč, v případě 3 vyživujících osob obdrží tedy dlužník k výplatě 13 903 Kč.

4.2. Plnění splátkového kalendáře - uhrazeno 31,40 % závazků

Krajský soud v Ostravě obdržel 13. 5. 2010 insolvenční návrh spojený s návrhem na oddlužení, kterým dlužnice žádala o oddlužení plněním splátkového kalendáře. Dlužnice v návrhu uvedla, že je invalidním důchodcem s celkovým čistým příjmem ve výši 11 851 Kč měsíčně. Její příjem se skládal z invalidního důchodu ve výši 8 151 Kč a z částky 3 700 Kč, kterou se zavázala doživotně hradit sestra dlužnice a byla by schopna tuto částku navýšit v případě nedostačujícího příjmu. Uvedla, že celková výše jejích dluhů činí 294 434,29 Kč a vzhledem k současnému příjmu je schopna za dobu 5 let uhradit 34,07 % svých závazků vůči věřitelům. V následujících 5 letech očekává, že příjem z invalidního důchodu se zvýší, a to díky státní valorizaci. Dále uvedla, že je rozvedená a má vyživovací povinnost vůči své dceři a synovi. Nevlastnila v této době žádný nemovitý majetek. Bydlela v pronajatém bytě, který byl vybaven obvyklým zařízením, celková odhadní cena movitého majetku činila 16 000 Kč. Uvedla, že většina jejích závazků je nejméně 30 dnů po splatnosti a dané závazky nebude schopna plnit po dobu delší než 3 měsíce. Na základě těchto údajů žádala soud, aby rozhodl o jejím úpadku a zároveň povolil oddlužení plněním splátkového kalendáře.

Na základě vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení pod spisovou značkou KSOS 39 INS 5130/2010¹⁰, se přihlásili 4 věřitelé s pohledávkami v celkové výši 316 495,37 Kč. Všechny přihlášené pohledávky byly nezajištěné a byly dlužníkem i insolvenční správkyňi uznány co do pravosti i výše. Pohledávka č. 4 od společnosti CETELEM ČR, a.s. byla vykonatelná na celkovou výši. Veškeré pohledávky jsou uvedeny v následující tabulce č. 4.4.

---

¹⁰ Detail insolvenčního řízení Martina Ondisová, 2010. *ISIR - Insolvenční rejstřík*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. Poslední změna 10. 02. 2016. [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=c99271e8-6a6e-4471-99c7-6269732eb4ff

Tab. 4.4 Seznam přihlášených pohledávek

Pořadí	Věřitel	Celková výše pohledávky (v Kč)	%
1.	GE Money Bank, a.s.	43 136,75	13,63
2.	COFIDIS, s.r.o.	34 229,37	10,82
3.	Raiffeisenbank, a.s.	138 235,25	43,68
4.	CETELEM ČR, s.s.	100 894,00	31,88
CELKEM		316 495,37	100,00

Zdroj: Detail insolvenčního řízení Martina Ondisová, 2010 (vlastní zpracování)

V případě schválení oddlužení formou plnění splátkového kalendáře, by musela dlužnice uhradit minimální částku ve výši **148 949 Kč**. Výpočet je následující:

- 30 % z celkové výše přihlášených pohledávek = **94 949 Kč**,
- k této částce je nutno připočíst odměnu insolvenčního správce, v r. 2010 činila 750 Kč, celková odměna za 5 let je **45 000 Kč**,
- rovněž je nutno připočíst náhradu hotových výdajů insolvenčního správce, v r. 2010 činila 150 Kč, celková částka za 5 let se rovná **9 000 Kč**,
- v případě, že je IS plátcem DPH, je odměna a náhrada hotových výdajů navýšena o aktuální sazbu DPH (IS v tomto řízení není plátcem DPH).

Celková výše splátek, kterou by dlužnice byla schopna za 5 let uhradit, činí **239 160 Kč** (60 měsíčních splátek po 3 986 Kč). Výpočet je následující:

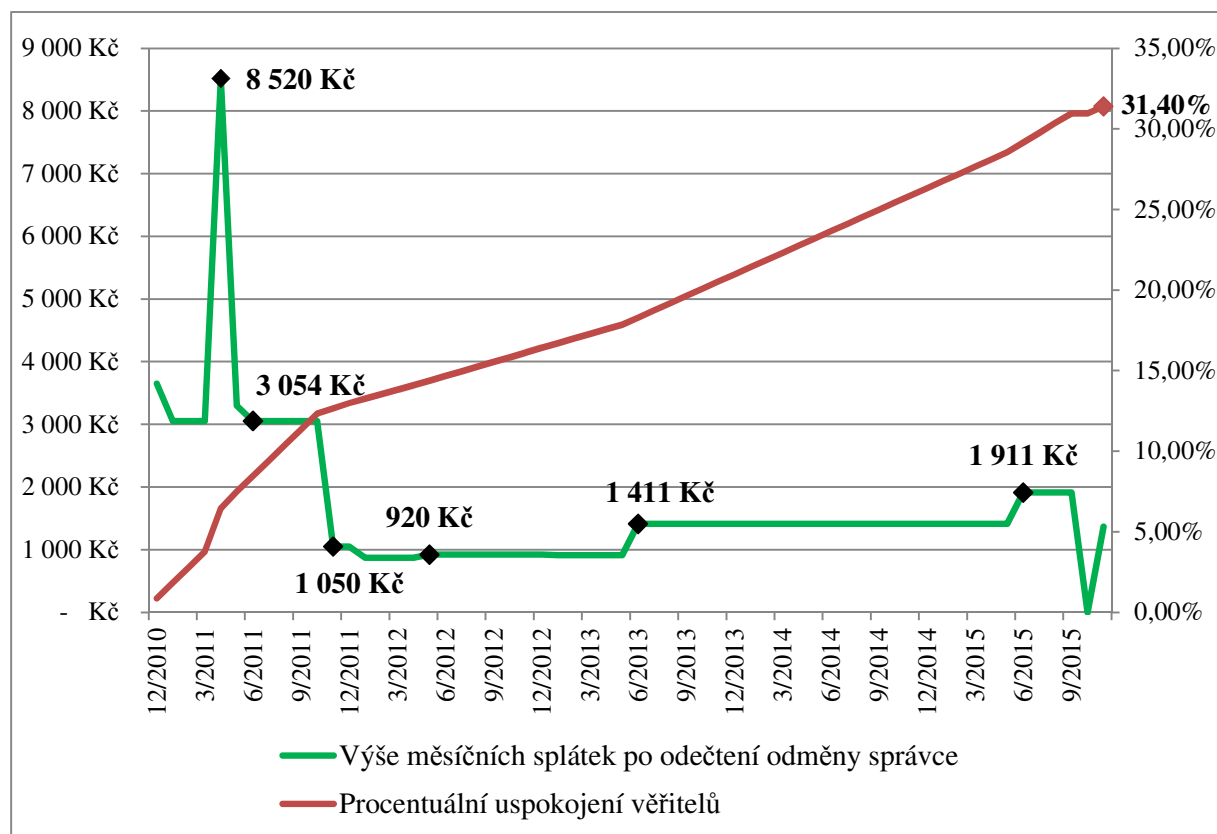
- čistý měsíční příjem = 8 151 Kč,
- nezabavitelné minimum pro r. 2010 (vč. 2 děti) = 7 723 Kč,
- po odečtení z čistého příjmu zbývá 428 Kč,
- na měsíční splátku lze použít 2/3 z této částky, tj. 286 Kč + dar 3 700 Kč = **3 986 Kč**.

Dle výše uvedeného výpočtu by dlužnice byla schopna za 5 let uhradit minimálně 30 % svých závazků. Na přezkumném jednání bylo insolvenční správce navrženo, aby bylo rozhodnuto o schválení oddlužení formou splátkového kalendáře. Vzhledem ke skutečnostem, že dlužnice nevlastnila majetek, který by mohl být zpeněžen, vydal soud

12. 11. 2010 usnesení o schválení oddlužením plněním splátkového kalendáře. Dlužnici byla tímto uložena povinnost hradit po dobu 5 let nezajištěným věřitelům vždy k 15. dni v měsíci část ze svých příjmů. První splátku bylo nutno uhradit do 31. 12. 2010. V tomto usnesení byla dlužnici stanovena povinnost každých 6 měsíců, vždy k 15. lednu a 15. červenci kalendářního roku, překládat potvrzení o veškerých příjmech a insolvenční správce byla stanovena povinnost každých 6 měsíců předkládat zprávu o průběhu plnění splátkového kalendáře.

Následující graf 4.1 ukazuje, jak se vyvíjela výše jednotlivých měsíčních splátek v průběhu insolvenčního řízení.

Graf 4.1 Vývoj měsíčních splátek

Zdroj: Detail insolvenčního řízení Martina Ondisová, 2010 (vlastní zpracování)

Po prvních 6 měsících, jak dokazuje zpráva IS, bylo věřitelům celkově uhrazeno 23 730 Kč, to je 7,50 %. Předpokládaná míra uspokojení věřitelů při této výši splátek činila 74,98 %. To bylo ovlivněno jednorázovým příjmem z dohody o pracovní činnosti, který dlužnice obdržela v dubnu r. 2011, toto zvýšení jde vidět i v grafu 4.1.

V listopadu r. 2011, tj. 12. měsíc, byl příjem z invalidního důchodu snížen na 5 338 Kč a současně se snížila výše daru na 2 000 Kč. Tím se výše měsíčních splátek pro věřitele snížila na částku 1 050 Kč. Od ledna r. 2010 se IS stala plátcem DPH a tím se měsíční částka hrazená věřitelům snížila na 920 Kč.

V listopadu r. 2012, tj. 24. měsíc, bylo věřitelům celkově uhrazeno 51 020 Kč, což je 16,12 %. Předpokládaná míra uspokojení se snížila na 40,30 %. Následně v červnu r. 2013 byl zvýšen dar na 2 500 Kč měsíčně a tím se zvýšila měsíční splátka pro věřitele na 1 411 Kč. Za 4 roky bylo dlužníci uhrazeno celkově 81 893 Kč, tj. 25,87 %. Předpokládaná míra uspokojení se sice pohybovala nad 30 %, nicméně se neustále snižovala. Dlužnice si proto kromě daru zařídila mimořádný příjem ve výši 500 Kč, který byl hrazen posledních 6 měsíců.

V listopadu r. 2015 bylo dlužníci celkově uhrazeno **31,40 %** z celkové výše závazků, tj. **99 368 Kč**. Na základě podaného návrhu na osvobození od placení pohledávek, bylo 11. 12. 2015 vydáno usnesení o osvobození dlužníka od placení dosud neuspokojených pohledávek, tím soud vzal na vědomí splnění oddlužení. Usnesení nabylo právní moci 29. 12. 2015, tím bylo insolvenční řízení definitivně ukončeno.

U tohoto případu je zřejmé, že oddlužení je možno splnit i s velice nízkými splátkami. Nicméně bez daru, který dlužnice každý měsíc obdržela, by oddlužení nemohlo být splněno. Dlužnici z invalidního důchodu nezbývalo mnoho finančních prostředků, a tak lze předpokládat, že se po dobu oddlužení naučila nakládat s penězi tak, aby si do budoucna nemusela brát úvěry, popřípadě aby si vytvořila dostatečnou rezervu na neočekávané výdaje.

4.3. Plnění splátkového kalendáře - uhrazeno 100 % závazků

Druhá případová studie vychází z insolvenčního řízení, které bylo vedeno u Krajského soudu v Ostravě pod spisovou značkou KSOS 34 INS 27905/2012¹¹ a bylo zahájeno 12. 11. 2012. Navrhovatel v insolvenčním návrhu spojeném s návrhem na povolení oddlužení uvedl, že má více závazků po splatnosti a do této situace se dostal postupně od roku 2009, kdy byl jeho příjem snížen o třetinu a následně se příjem domácnosti snížil ještě více,

---

¹¹ Detail insolvenčního řízení Michal Kellner, 2012. *ISIR - Insolvenční rejstřík*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. Poslední změna 09. 07. 2014. [cit. 2016-03-23]. Dostupné z: https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=cce0ad0c-260a-4a80-9e9b-7076bfc1197a

a to kvůli tomu, že jeho přítelkyně přišla o práci. Nedostatek financí se snažil vyřešit úvěrem od nebankovní společnosti, ale tím se jeho závazky zvýšili ještě více. Jeho průměrný měsíční příjem činil 30 903 Kč. Uvedl, že v následujících 5 letech očekává stejný měsíční příjem jako doposud, protože má uzavřenou smlouvu na dobu neurčitou. Má vyživovací povinnosti vůči své dceři a rovněž vůči své manželce. Dále uvedl, že bydlí v pronajatém bytě s obvyklým zařízením. Hodnota movitého majetku byla insolvenční správkyň vyčíslena na 15 000 Kč.

Dlužník v návrhu požádal o ponechání vyšší než nepostižitelné částky. Jako důvod uvedl, že jeho náklady na bydlení a nezbytné životní náklady činí měsíčně 20 000 Kč, a to z důvodu vyššího nájmu, dojíždění do práce a kvůli péči o 5měsíční dceru. Navrhl, aby měsíční splátka pro věřitele činila 4 500 Kč. Uvedl, že se zřetelem ke všem okolnostem lze důvodně předpokládat, že nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků, které jsou v celkové výši 266 023,08 Kč. Na základě uvedených skutečností žádá soud, aby rozhodl o jeho úpadku a zároveň povolil oddlužení plněním splátkového kalendáře.

Do insolvenčního řízení se přihlásilo 8 nezajištěných věřitelů s celkovými pohledávkami ve výši 260 744,12 Kč. Nejvyšší pohledávku přihlásila společnost PROFI CREDIT Czech, a.s. ve výši 109 569 Kč, což činilo 41,46 % z celkové výše přihlášených pohledávek.

Pohledávka č. 7 od společnosti Provident Financial, s.r.o. byla insolvenční správkyň na přezkumném jednání popřena co do pravosti ve výši 14 020 Kč, a to z důvodu neplatnosti pro rozpor s ujednáními o spotřebitelských smlouvách. Věřitel této pohledávky může uplatnit své právo žalobou na určení pravosti pohledávky. Do doby než uplyne lhůta k podání žaloby, nebo do právní moci rozhodnutí o podané žalobě je částka náležící tomuto věřiteli deponována na účtu insolvenčního správce, tj. 5,30 % z měsíční splátky. Dále pohledávka č. 6 od společnosti JKMC Professional, s.r.o. byla vzata zpět bezprostředně po podání přihlášky. Ostatní pohledávky byly dlužníkem i insolvenčním správcem uznány co do pravosti i výše. Seznam všech přihlášených pohledávek je uveden v následující tabulce 4.5.

Tab. 4.5 Seznam přihlášených pohledávek

Pořadí	Věřitel	Celková výše pohledávky (v Kč)	%
1.	PROFI CREDIT Czech, a.s.	109 569,00	41,46
2.	RILEX TRADERS, a.s.	15 816,00	5,98
3.	RPG Byty, s.r.o.	9 555,34	3,62
4.	CETEM ČR, a.s.	51 133,10	19,35
5.	GE Money Bank, a.s.	26 124,63	9,88
6.	JKMC Professional, s.r.o.	pohledávka vzata zpět	
7.	Provident Financial, s.r.o.	27 585,00	10,44
	<i>Provident Financial, s.r.o. (deponováno)</i>	<i>14 020,00</i>	<i>5,30</i>
8.	Vodafone Czech Republic, a.s.	10 495,00	3,97
CELKEM		264 298,07	100,00

Zdroj: Detail insolvenčního řízení Michal Kellner, 2012 (vlastní zpracování)

Na přezkumném jednání bylo insolvenční správkyní navrženo řešení úpadku oddlužením formou plněním splátkového kalendáře, kdy měsíční splátka pro věřitele byla navržena ve výši 4 600 Kč. Celkově za 5 let by takto bylo uhrazeno 276 000 Kč, což je více než celková výše přihlášených pohledávek nezajištěných věřitelů. Právě jednou z podmínek schválení nižších splátek je, že musí být uhrazeno alespoň 50 %.

Soud 18. 2. 2013 rozhodl o oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře. Bylo vyhověno návrhu dlužníka na snížení výše měsíčních splátek a to tak, že částka pro nezajištěné věřitele byla stanovena ve výši 4 600 Kč měsíčně a záloha na odměnu a na náhradu hotových výdajů IS je stanovena na 1 080 Kč vč. DPH. Po odečtení se zbývající postižitelná mzda rozdělí napůl mezi věřitele a dlužníka. První splátku soud nařídil uhradit do termínu 31. 3. 2013. Soud při rozhodování přihlédl k celkové výši dlužnických závazků, rovněž k dosavadní a očekávané výši dlužnických příjmů. Insolvenční řízení je vedeno tak, aby byla zachována rovnováha mezi zájmem věřitelů být uspokojeni a zájmem dlužníka žít v přijatelných a přiměřených podmínkách, tak aby mohl udržet stávající životní úroveň sebe i své rodiny.

Výpočet měsíčních splátek dle § 276 a násl. OSŘ a nařízení č. 595/2006 Sb., o nezabavitelných částkách, by byl následující:

- průměrná čistá mzda = 30 903 Kč,
- nezabavitelné minimum pro r. 2013 (vč. 2 vyživujících osob) = 9 097 Kč,
- zbytek čisté mzdy po odečtení = 21 806 Kč,
- ke sražení bez omezení je 12 709 Kč (tj. vše nad částku 9 097 Kč),
- k tomu se připočtou $\frac{2}{3}$ z 9 096 Kč (zaokrouhleno na částku dělitelnou 3) = 6 064 Kč, celkem 18 773 Kč,
- po odečtení částky připadající IS (1 089 Kč vč. DPH) byla by částka **pro věřitele ve výši 17 684 Kč,**
- dlužník by obdržel **na výplatu 12 130 Kč.**

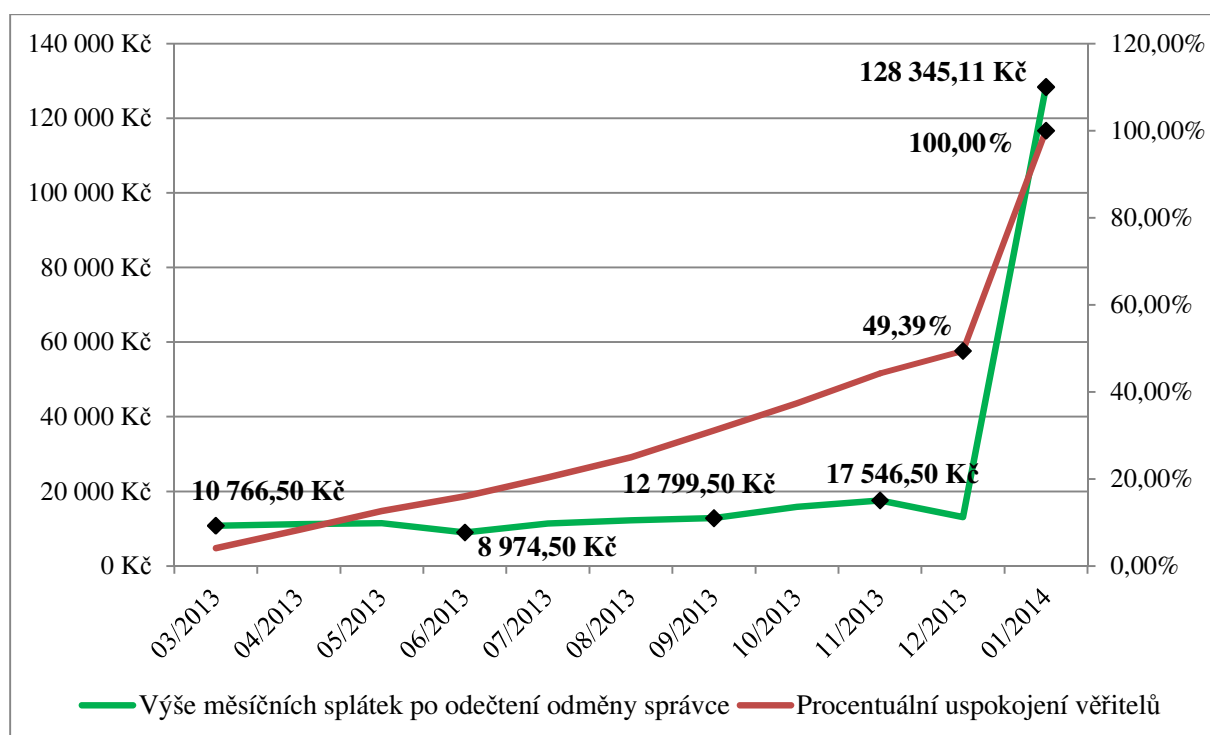
V případě tohoto dlužníka je výpočet až do částky 18 773 Kč totožný, poté se postupuje následovně:

- od částky 18 773 Kč se odečte stanovená částka pro věřitele ve výši 4 600 Kč a částka pro IS ve výši 1 089 Kč,
- zbývajících 13 084 Kč se vydělí 2 a částka se rozdělí mezi věřitele a dlužníka,
- celková částka připadající **věřitelům = 11 142 Kč** (4 600 Kč + 6 542 Kč),
- v tomto případě dlužník obdrží **na výplatu celkem 18 672 Kč.**

Dle výpočtů lze vidět, že dlužník dostane na výplatu o 6 542 Kč více, než kdyby musel hradit zákonem stanovené splátky. Kdyby se výše splátek pro věřitele pohybovala v průměrné výši 11 000 Kč, tak je dlužník schopen i přes snížené splátky uhradit 100 % svých závazků, a to za 25 měsíců.

Vývoj výše jednotlivých splátek, které byly uhrazeny věřitelům v průběhu tohoto řízení, je zobrazena v následujícím grafu 4.2.

Graf 4.2 Vývoj měsíčních splátek

Zdroj: Detail insolvenčního řízení Michal Kellner, 2012 (vlastní zpracování)

Od srpna r. 2013 se snížila celková výše přihlášených pohledávek na 260 744,12 Kč. Věřitel č. 3, společnost RPG Byty, s.r.o., provedl částečně zpětvzetí své pohledávky a v řízení zůstala pohledávka ve výši 6 001,39 Kč. V lednu r. 2014 byla odmítnuta přihláška pohledávky od společnosti Provident Financial, s.r.o., a to ve výši 14 020 Kč, která byla insolvenčním správcem popřena. Pohledávka byla soudem odmítnuta, jelikož věřitel nepodal žalobu, která by dokazovala pravost této pohledávky. Tím se celková výše přihlášených pohledávek snížila na 246 724,12 Kč. Insolvenční správce do této doby deponoval částku 6 864,23 Kč, která byla následně použita jako mimořádný příjem.

Dlužník v průběhu insolvenčního řízení uhradil celkově 11 splátek. Splátky se prvních 10 měsíců pohybovali v průměru kolem 12 500 Kč. Poslední splátka byla uhrazena celkově ve výši 128 345,11 Kč, tím dlužník uhradil 100 % svých dluhů. Celková částka k přerozdělení v posledním měsíci byla 474 431,23 Kč. Z jakého zdroje tato částka pocházela, není ve zprávě IS uvedeno. Nicméně očekávaná míra uspokojení věřitelů byla po 10 měsících 296 %. Kdyby se částky určené věřitelům pohybovali stále kolem 12 500 Kč/měsíc, bylo by věřitelům i přesto uhrazeno 100 %, a to za 20 měsíců. Insolvenční řízení bylo ukončeno 19. 4. 2014, kdy nabylo právní moci usnesení o osvobození od placení dosud neuspokojených pohledávek.

Jak sám dlužník v návrhu uvedl, vykrývat úvěr úvěrem není ta nejlepší cesta, kterou se mohl vydat, ale začal svou situaci řešit včas a oddlužení bylo nejlepší volbou. Díky sníženému příjmu do domácnosti, by se dlužník měl naučit se svými financemi lépe hospodařit. V této případové studii lze vidět, že dlužník měl snahu hradit a nebral oddlužení jen jako způsob, kterým se částečně zbaví svých dluhů, ale jako pomoc vyřešit danou situaci co nejrychleji pod dohledem soudu.

4.4. Zpeněžení majetkové podstaty

Na základě insolvenčního návrhu spojeného s návrhem na oddlužení, bylo dne 19. 5. 2011 zahájeno insolvenční řízení proti dlužníku vedeného pod spisovou značkou MSPH 59 INS 8522/2011¹². Dlužník byl ke dni podání insolvenčního návrhu zaměstnán jako pekař a jeho průměrný čistý měsíční příjem činil 7 500 Kč. Vedle toho měl dlužník uzavřenou dohodu o provedení práce, za kterou mu náležel čistý měsíční příjem ve výši 3 500 Kč. Uvedl, že nemá žádnou vyživovací povinnost a je rozvedený. Dlužník uvedl, že celková výše jeho závazků činí 534 601 Kč a celková částka z jeho příjmů, která by byla vyplacena věřitelům za dobu 5 let, činí 212 400 Kč. Tím by splatil minimální výši 30 %. Dále uvedl, že vzhledem k tomu, že má více věřitelů, je více jak 30 dní po splatnosti a své závazky není schopen plnit, žádá soud o rozhodnutí o jeho úpadku a zároveň o povolení oddlužení plněním splátkového kalendáře.

Před vydáním usnesení o úpadku byla dlužníkovi uložena povinnost zaplatit zálohu na náklady insolvenčního řízení ve výši 5 000 Kč. Záloha byla uhrazena a následně 26. 8. 2011 bylo vydáno usnesení o úpadku spojené s povolením oddlužení.

Do insolvenčního řízení se přihlásilo 9 nezajištěných věřitelů s pohledávkami v celkové výši 529 821,93 Kč. Všechny přihlášené pohledávky byly dlužníkem i insolvenčním správcem uznány co do pravosti i výše a jsou uvedeny v následující tabulce č. 4.6. Nejvyšší pohledávku přihlásila společnost PROFI CREDIT Czech, a.s. ve výši 214 336 Kč, která činila 40,46 % z celkové výše přihlášených pohledávek. Na základě rozhodčího nálezu byla tato pohledávka vykonatelná. Dále byla vykonatelná pohledávka č. 5 od Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR na částku 11 108 Kč.

---

¹² Detail insolvenčního řízení Petr Cink, 2011. *ISIR - Insolvenční rejstřík*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. Poslední změna 07. 11. 2014. [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=b2927ce6-1119-400b-9cb7-ae7210d9b626

Tab. 4.6 Seznam přihlášených pohledávek

Pořadí	Věřitel	Celková výše pohledávky (v Kč)	%
1.	www.money24.cz a.s.	8 298,20	1,56
2.	Domácí půjčky a.s.	11 725,60	2,21
3.	Euro Benefit a.s.	7 598,40	1,43
4.	BRE Bank S.A.	42 175,11	7,96
5.	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Krajská pobočka pro hl. m. Prahu	11 177,00	2,11
6.	PROFI CREDIT Czech a.s.	214 336,00	40,46
7.	Santader Consumer Finance a.s.	133 812,00	25,26
8.	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	456,00	0,09
9.	GE Money Bank, a.s.	100 243,62	18,92
CELKEM		529 821,93	100,00

Zdroj: Detail insolvenčního řízení Petr Cink, 2011 (vlastní zpracování)

Insolvenční správce sestavil soupis majetkové podstaty dlužníka, a to na základě seznamu majetku, který mu byl dlužníkem předložen.

Tab. 4.7 Soupis majetkové podstaty

Pořadí	Označení majetku	Výše ocenění (provedeno IS)
1.	½ podíl k bytu č. 1116/6 v budově č. p. 1116, 1117 (na LV č. 136) a podíl na společných částech budovy a pozemku na LV č. 3017	800 000 Kč
2.	Televizor – starý (2 ks)	700 Kč/ks
3.	PC	4 000 Kč
4.	Obývací stěna	800 Kč
5.	Válenda	450 Kč
6.	Stůl	300 Kč
7.	Automobil Škoda 120 L (dočasně vyřazeno)	2 500 Kč

Zdroj: Detail insolvenčního řízení Petr Cink, 2011 (vlastní zpracování)

Bylo zjištěno, že dlužníkův majetek je tvořen movitým majetkem (převážně běžné vybavení domácnosti sloužící pro jeho osobní potřebu), nemovitým majetkem a příjmy z pracovního poměru. Dlužník vlastní polovinu bytu, kterou zdědil po své matce, tato polovina byla správcem oceněna na 800 000 Kč.

Na přezkumném jednání insolvenční správce navrhl oddlužení formou zpeněžení majetku, protože prodejem majetku by bylo uspokojení věřitelů vyšší než v případě oddlužení plněním splátkového kalendáře. Oproti tomu dlužník navrhl oddlužení splátkovým kalendářem s tím, že z uvedeného bytu vlastní jen polovinu a bydlí v něm společně se svým otcem, který si prodej bytu nepřeje.

Soud dospěl k závěru, že příjem dlužníka by nestačil na uspokojení alespoň 30 % závazků nezajištěných věřitelů, proto 2. 11. 2011 bylo schváleno oddlužení zpeněžením majetkové podstaty.

Celková částka, kterou by dlužník byl schopen ze svého příjmu uhradit, byla soudem vyčíslena na **198 960 Kč** (tj. 60 splátek po 3 316 Kč). Výpočet měsíčních splátek, ze kterých soud vycházel, je následující:

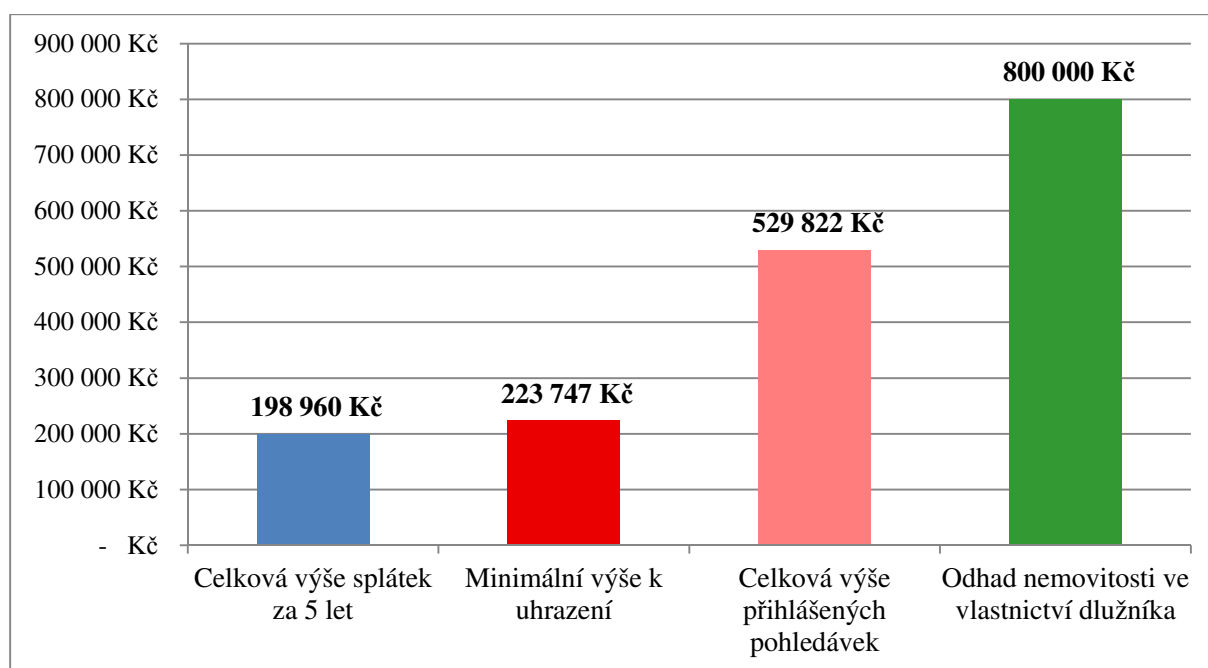
- čistý měsíční příjem dlužníka = 10 300 Kč,
- odečtením nezabavitelného minima pro r. 2011 ve výši 5 326 Kč, zbývá částka 4 974 Kč,
- z toho by mohly být použity na měsíční splátku $2/3 = \mathbf{3\,316\,Kč}$.

Minimální částka, kterou by musel dlužník v insolvenčním řízení uhradit, činí **223 747 Kč**. Skládá se z:

- 30 % z 529 821,93 Kč = **158 947 Kč**,
- celková odměna insolvenčního správce za 5 let je **54 000 Kč** (900 Kč vč. 20% DPH za měsíc),
- celková náhrada hotových výdajů insolvenčního správce za 5 let je **10 800 Kč** (180 Kč vč. 20% DPH za měsíc).

Všechny částky pro porovnání byly naneseny do následujícího grafu 4.3, kde je jasné vidět proč insolvenční soud rozhodl o způsobu oddlužení právě formou zpeněžení majetkové podstaty.

Graf 4.3 Porovnání výše dlužnických závazků a jeho příjmu

Zdroj: Detail insolvenčního řízení Petr Cink, 2011 (vlastní zpracování)

Insolvenčním soudem, který zastával funkci věřitelské výboru, byl 28. 3. 2012 schválen prodej movitých i nemovitých věcí mimo dražbu. To bylo schváleno usnesením, které bylo vydáno na základě návrhu insolvenčního správce. Insolvenční správce následně nabídl nemovitost dlužníka na portále www.verejnedrazby.cz. Internetová aukce probíhala od 6. 9. – 24. 10. 2012 s vyvolávací cenou 535 000 Kč. V jejím průběhu se nikdo nepřihlásil. Insolvenční správce opakovaně nabízel tuto nemovitost na stejném portále a až 5. 4. 2013 byla ukončena internetová aukce, kde se přihlásil jeden zájemce s nabídkou ve výši 850 000 Kč.

Dne 2. 5. 2013 byl insolvenčním soudem schválen prodej ½ bytu položky, tedy položky č. 1 ze soupisu majetkové podstaty. Kupní smlouva byla sepsána 27. 6. 2013 na 800 000 Kč. V soupise majetkové podstaty byl uveden pod č. 7 automobil Škoda 120 L. Dlužník sdělil, že byl automobil v minulosti ekologicky zlikvidován a po prošetření insolvenčním správcem, byla tato položka vyškrtnuta z majetkové podstaty. Ostatní movitý majetek zahrnutý do soupisu majetkové podstaty dlužníka (položka č. 2 až 6) byl vydán zpět dlužníkovi, jelikož výše příjmů dosažená zpeněžením nemovitého majetku byla dostačující k uspokojení všech pohledávek nezajištěných věřitelů, stejně jako pohledávek za majetkovou podstatou (odměna a hotové výdaje insolvenčního správce).

Insolvenční správce sestavil konečnou zprávu, společně s vyúčtováním odměny a výdajů insolvenčního správce, která byla 2. 9. 2013 zveřejněna v insolvenčním rejstříku.

Tab. 4.8 Vyúčtování příjmů a výdajů z majetkové podstaty

Příjmy z majetkové podstaty	Zpeněžení nemovitosti – položka č. 1 ze soupisu majetkové podstaty	800 000 Kč
	Vratka ze zprostředkování prodeje prostřednictvím online aukce	1 902,50 Kč
	Záloha na náklady insolvenčního řízení poskytnutá dlužníkem	5 000 Kč
Příjmy celkem		806 902,50 Kč
Výdaje z majetkové podstaty	Hotové výdaje insolvenčního správce vč. DPH	28 224 Kč
	Odměna insolvenčního správce vč. DPH	96 163 Kč
Výdaje celkem		124 387 Kč
K rozdělení mezi věřitele (100 %)		529 821,93 Kč
K vrácení dlužníkovi		152 693,57 Kč

Zdroj: Detail insolvenčního řízení Petr Cink, 2011 (vlastní zpracování)

Odměna insolvenčního správce se při oddlužení řídí § 3 předpisu č. 313/2007 Sb., v případě zpeněžení majetkové podstaty se insolvenční správce řídí tabulkou uvedenou v § 1 odst. 3 tohoto předpisu. Odměna se vypočte z výtěžku zpeněžení určeného k rozdělení mezi zajištěné věřitele. V tomto případě je nutno se řídit zněním z r. 2013, kdy odměna při výtěžku od 0 do 10 mil. Kč činila 15 %, minimálně 45 000 Kč. Tedy 15 % z částky 529 821,93 je 79 473,30, k tomu je nutno připočíst 21% DPH, celková odměna insolvenčního správce činila **96 163 Kč**.

Hotové výdaje insolvenčního správce jsou stanoveny v § 7 předpisu č. 313/2007 Sb., které jsou proplaceny v prokázané výši. Ve vyúčtování hotových výdajů insolvenční správce požaduje celkovou částku **28 224 Kč vč. DPH**, ve které jsou zahrnuty i náklady spojené se správou a zpeněžením dlužníkovu majetku.

Jak je z tabulky 4.8 patrné, výtěžek ze zpeněžení dlužníkovu majetku postačil na pohledávky nezajištěných věřitelů a dokonce bylo dlužníkovi vyplaceno přes

150 tisíc korun. Tím bylo oddlužení splněno a 26. 2. 2014 byl dlužník na základě usnesení osvobozen od placení zbytku pohledávek, popřípadě pohledávek, které se do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak měli učinit.

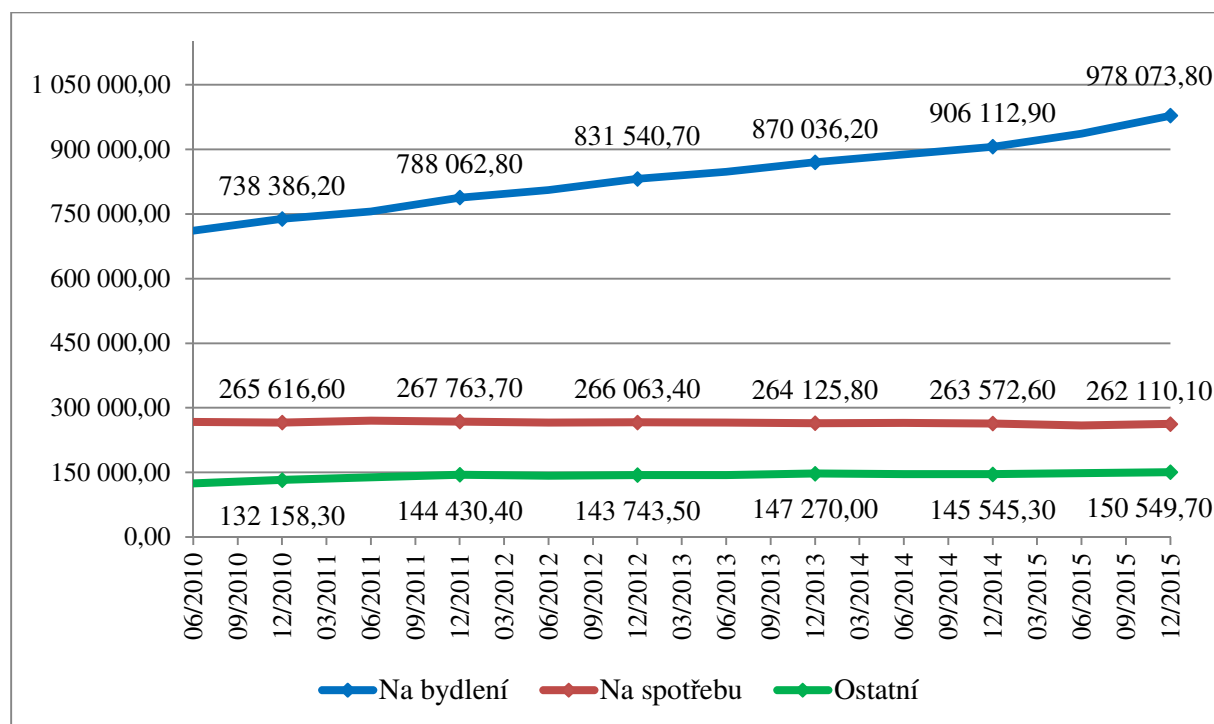
Je zřejmé, že dlužník při podání návrhu na oddlužení se zpeněžením majetku nepočítal. Lze předpokládat, že se dostatečně poučil a do budoucna bude zvažovat, zda je opravdu nutné si vzít úvěr.

4.5. Vývoj zadlužení domácností v ČR od r. 2010

Zadluženost českých domácností se každoročně zvyšuje, dle statistik České národní banky (ARAD - Systém časových řad, 2003-2016) byla celková zadluženost ke konci roku 2015 ve výši 1,39 bilionu korun. Meziročně dluhy stouply o 7,56 miliard korun. Následující tabulka ukazuje vývoj zadlužení domácností v ČR mezi lety 2010 a 2015. Zobrazuje součet všech zůstatků úvěrů poskytnutých domácnostem, které jsou rozděleny podle účelu použití na tři skupiny:

- úvěry na bydlení poskytnuté za účelem pořízení či investování do bydlení,
- spotřebitelské úvěry poskytnuté pro osobní účely na spotřebu zboží a služeb,
- ostatní úvěry nezařazené jinde.

Graf 4.4 Vývoj zadlužení domácností (v mil. Kč)

Zdroj: ARAD - Systém časových řad - Česká národní banka, 2003-2016 (vlastní zpracování)

Z grafu 4.4 vyplývá, že největší podíl na zadluženosti českých domácností mají úvěry na bydlení. Hypoteční úvěry v posledních letech rostou kvůli nízkým úrokovým sazbám, které umožňují dosáhnout i na vyšší částku úvěrů než v minulosti. K 31. 12. 2015 byly ve výši 9,78 miliard korun, což je o 7,94 % více než v předchozím roce a celkově se od r. 2010 zvýšily o 37,46 %. Spotřebitelské úvěry se ve sledovaném období vyvíjely víceméně konstantně a mají spíše klesající tendenci. Meziroční pokles byl o 0,55 %, to je o 1,5 miliard korun. Od r. 2010 poklesly o necelé 2 %. Naopak ostatní úvěry od r. 2010 stouply o 21,31 %, meziroční růst byl zaznamenán o 3,44 %, to je celkem o 5 miliard korun.

Úvěry na bydlení nejsou považovány za nic nezdravého, dle mého názoru je výše těchto úvěrů dobrá i přes nepřetržitý růst. Bydlení v domě či v bytě zajištěného hypotečním úvěrem, je rozhodně výhodnější než placení nájmu.

Klesající výše spotřebitelských úvěrů je z pohledu oddlužení velice dobrá, protože hlavně kvůli těmto úvěrům se lidé dostávají do úpadku. Nicméně pokles není výrazný, a tak se nedá do budoucna předpokládat, že by to výrazně ovlivnilo počet podaných návrhů na oddlužení.

Mezi ostatní úvěry se řadí např. úvěry poskytnuté osobám samostatně výdělečně činným pro podnikatelské účty. Růst úvěrů pro živnostníky je z pohledu ekonomiky příznivý. Protože těmito prostředky financují své podnikatelské záměry, a to se pak pozitivně odráží ve výkonu celé ekonomiky.

4.6. Podané návrhy na povolení oddlužení od r. 2013

Od roku 2008, kdy byl poprvé uplatněn insolvenční zákon, počet insolvenčních návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení trvale rostl. Nejvyšší hodnota ročního počtu insolvenčních návrhů byla zaznamenána v roce 2013, kdy bylo podáno celkově 36 909 insolvenčních návrhů. V roce 2015 došlo k poklesu podaných insolvenčních návrhů o 7,9 % oproti roku 2014. Ve srovnání s předešlými roky došlo poprvé k poklesu podaných insolvenčních návrhů u fyzických osob. V roce 2014 bylo fyzickými osobami vč. nepodnikajících živnostníků podáno celkem 31 577 návrhů, v roce 2015 to bylo o 2 228 návrhů méně, tj. snížení o 7 %.

Pokles byl zaznamenán i u počtu podaných návrhů na oddlužení. V roce 2015 požádalo o oddlužení 28 495 osob, meziroční pokles byl o 4,91 %. Oddlužení bylo povoleno v 82,21 % případů podaných návrhů. Od roku 2014 se úspěšné povolení oddlužení

u podaných návrhů pohybuje nad 80 %, to je výrazné zvýšení oproti roku 2013, kde byla úspěšnost 73,38 %. Byl ale zaznamenán zvýšený počet povolených oddlužení, kdy z roku 2013 na rok 2014 se zvýšil o 13 %. (Vývoj insolvencí v ČR, © 2016)

Tab. 4.9 Počet podaných návrhů na oddlužení a povoleného oddlužení

Rok	Podané návrhy na oddlužení	Povolené oddlužení	Úspěšnost	Meziroční změna	
				podaných návrhů	povoleného oddlužení
2013	30 029	22 034	73,38 %	-	-
2014	29 967	24 897	83,08 %	- 0,21 %	12,99 %
2015	28 495	23 425	82,21 %	- 4,91 %	- 5,91 %

Zdroj: Vývoj insolvencí v ČR, © 2016 (vlastní zpracování)

Dle statistik společnosti Creditreform, bylo za první 2 měsíce roku 2016 podáno 4 277 návrhů na oddlužení, z toho bylo úspěšně povoleno oddlužení v 93 %.¹³ V loňském roce bylo průměrně každý měsíc podáno 2 375 návrhů, tj. 4 750 návrhů za 2 měsíce. Pokud se situace v roce 2016 bude vyvíjet i nadále stejným tempem lze předpokládat, že celkový počet podaných návrhů na oddlužení meziročně klesne.

Úpadek dlužníka je hlavně ovlivněn spotřebitelskými úvěry. Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, výše spotřebitelských úvěrů se neustále snižuje. Nicméně meziročně byl zaznamenán pokles jen o 0,55 %. V roce 2016 by se měla zpřísnit pravidla pro poskytování spotřebitelských úvěrů, připravuje se novela zákona o spotřebitelských úvěrech¹⁴. Nově se zpřísní trh s nebankovními úvěry s cílem omezit nekalé praktiky, zákon bude omezovat sankce za pozdní splácení a zpřísní se i poskytování úvěrů. Tím bude výrazně ovlivněn další vývoj zadlužení domácností. Jak se bude oddlužení a celkově insolvenční řízení vyvíjet do budoucna, tedy nelze jednoznačně odhadnout.

¹³ Vývoj insolvencí v ČR, © 2016. Creditreform. [online]. Creditreform, s.r.o. [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.creditreform.cz/novinky-downloads/vyvoj-insolvenci-v-cr.html>

¹⁴ Novela zákona o spotřebitelských úvěrech ochrání dlužníky a vyčistí trh, 2005 - 2016. In: © VLTAVA-LABE-PRESS, a.s. Deník.cz. [online]. Praha, 3. 4. 2015. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.denik.cz/ekonomika/novela-zakona-o-spotrebitelskych-uverech-ochrani-dluzniky-a-vycisti-trh-20160403.html>

5. Závěr

Cílem insolvenčního řízení je urovnání majetkových poměrů mezi dlužníkem a jeho věřiteli. Během insolvenčního řízení dochází k uspokojení věřitelů pod dohledem soudu, a to takovým způsobem, aby byly veškeré pohledávky upokojeny spravedlivě, a v co největší míře. V teoretické části této diplomové práce byl shrnut celý průběh insolvenčního řízení, od jeho počátku, který je společný všem způsobům řešení úpadku, přes povolení oddlužení, výběr způsobu oddlužení a jeho schválení, až po jeho praktickou realizaci s následným osvobozením dlužníka od placení zbývajících pohledávek. Na závěr i se zhodnocením jaké výhody a nevýhody přináší oddlužení dlužníkům či věřitelům.

Pro dlužníka, který má možnost vydělávat peníze a chce svoje dluhy řešit, je oddlužení tou nejlepší cestou, po které se může vydat. Oddlužení není ale jednoduché a celý tento proces je pro dlužníky velmi vyčerpávající. Už samotný návrh na povolení oddlužení může většinu dlužníků od jeho podání odradit. Nicméně s tím mu mohou pomoci neziskové organizace, které se tímto zabývají zadarmo, popřípadě může využít pomoc advokáta, notáře či insolvenčního správce. Dále musí dlužník během oddlužení dodržovat stanovené podmínky. Dosáhnout úspěšného konce procesu není tak snadné, a ne vždy až k němu se dlužník dostane. V případě porušení podmínek může být způsob řešení úpadku přeměněn z oddlužení na konkurs, který není pro dlužníky tak výhodný jako oddlužení. Proto je lepší se nad svou finanční situací nejprve důkladně zamyslet a zvážit, zda jsou všechny úvěry doopravdy nutné.

Hlavní výhody oddlužení jsou spatřovány v tom, že splní-li dlužník zákonem dané podmínky, může být osvobozen od placení závazků, které byly zahrnuty do oddlužení, ale nebyly uspokojeny. Taktéž je výhodou, že od zahájení insolvenčního řízení se nepřičítají další úroky ani poplatky z prodlení, které jsou často hodně vysoké. Další výhodou je ochrana dlužníka před nařízením výkonu rozhodnutí nebo exekucí, která by postihovala majetek dlužníka. Navíc oddlužení probíhá u krajských soudů, kde je zaručeno to, že tam nebude docházet k žádným podvodům na dlužníky. Tím má dlužník jistotu, že v případě řádného plnění se dostane z dluhů ven a může začít nový život.

V praktické části byly řešeny případové studie oddlužení. V první případové studii, zaměřené na plnění splátkového kalendáře, bylo v průběhu oddlužení uhrazeno 31,40 % z celkových závazků. Dlužnice splnila oddlužení a byla osvobozena od placení

neuspokojených pohledávek. K tomu ji ale pomohl dar, který měsíčně obdržela, jinak by její příjem nebyl dostačující na uhrazení alespoň 30 % všech závazků a oddlužení by bylo přeměněno na konkurs. Dlužníci si během oddlužení projdou 5letým obdobím, kdy musí vyžít jen z přiznaného minima. Dlužník by měl tedy počítat s tím, že bude možná potřebovat pomoc rodiny, která je v některých případech nezbytně nutná.

Z druhého příkladu je naopak zřejmé, že pokud dlužník zvládne uhradit alespoň 50 % svých závazků, může mu být povoleno hradit nižší než zákonem stanovené splátky. V tomto případě bylo dlužníkem uhrazeno 100 % závazků za 11 měsíců. Soud přihlížel nejen k zájmům věřitele, kterým je co největší uspokojení, ale přihlédl rovněž i k zájmům dlužníka, tak aby si mohl udržet dosavadní životní úroveň sebe i své rodiny.

Poslední, třetí případová studie se zaměřovala na zpeněžení majetkové podstaty. Dlužníkovy příjmy nebyly dostačující, aby byl schopen uhradit alespoň 30 % celkových dluhů. Jelikož vlastnil nemovitý majetek, bylo rozhodnuto o oddlužení zpeněžením majetkové podstaty a věřitelé byli uspokojeni z výtěžku zpeněžení. Dlužník, který vlastní hodnotnější majetek, by si měl správně spočítat, zda bude v průběhu oddlužení schopen uhradit alespoň 30 % celkových závazků. Jinak je více než pravděpodobné, že se bude oddlužení řešit zpeněžením majetkové podstaty a on tak může přijít o střechu nad hlavou.

Jak bylo zjištěno, situace zadlužení domácností byla v ČR ke konci roku 2015 na dobré úrovni. Úpadek dlužníka je hlavně ovlivněn spotřebitelskými úvěry, které ve sledovaném období klesaly, tj. od r. 2010 do r. 2015. Nicméně pokles byl mírný, meziročně o 0,55 %, a tak nelze odhadnout, jak se bude situace vyvíjet do budoucna. Dále bylo zjištěno, že počet podaných návrhů na povolení oddlužení od roku 2013 klesá a předpokládá se, že bude klesat i nadále. Nicméně tak jako není jednoznačný vývoj zadlužení, nelze jednoznačně odhadnout vývoj situace v rámci insolvenčního řízení.

Aktuálně se připravuje novela insolvenčního zákona, která by měla pro dlužníky přinést pozitivní změny. První z nich je, že insolvenční soud přesně vymezí společnosti, které budou moci sepisovat návrhy na povolení oddlužení. Má se tak zamezit podvodným společnostem, které si nechávají za poradenství platit nemalé částky. Další pozitivní změnou, je zamezení tzv. šikanózních návrhů. Insolvenční soud nebude muset povinně zveřejňovat insolvenční návrhy, u kterých by hrozilo, že by poškodily dobré jméno údajného dlužníka. Dále by novela měla snížit administrativní zátěž insolvenčních soudů. Měla by se přenést část

agendy ze soudů na insolvenční správce, a tím se insolvenční řízení urychlí a zjednoduší. Novela byla prozatím schválena jen vládou. Jelikož se nachází na začátku legislativního procesu, je tedy možné, že v jejím průběhu bude výrazně upravena. (Šrámek, © 2016)

Cílem této práce bylo specifikovat základní pojmy, které souvisejí s řešením úpadku a rozebrat způsoby řešení podle právní úpravy, s hlubším zaměřením na proces oddlužení. V poslední části i za použití příkladů z praxe a zhodnotit situaci zadlužení domácností v České republice. Za použití metody deskripce, analýzy a komparace byl cíl práce naplněn, jak z hlediska teoretického, tak i praktického. Diplomovou práci lze použít jako praktickou příručku pro laickou veřejnost i pro samotné účastníky insolvenčního řízení.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

BŘEZINOVÁ, Hana, 2009. *Ekonomické aspekty insolvenčního zákona*. Praha: BOVA POLYGON. 200 s. ISBN 978-80-7273-159-6.

GREINER J. D., Michael, 2010. *Bankruptcy 101: An Insider's Guide to Filing Bankruptcy by Yourself, Without an Attorney*. USA: NorLightsPress.com. 200 p. ISBN 978-1-935254-30-0.

CHALUPECKÁ, K., P. LAVICKÝ, J. JUŘENA a M. LEBEDA, 2012. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita. 214 s. ISBN 978-80-210-6038-8.

CHALUPECKÁ, K. a D. CZUDEK, 2013. *Odpovědnost v insolvenčním právu*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN: 978-80-210-6567-3.

KISLINGEROVÁ, E., T. RICHTER, L. SMRČKA a kol. [KOLEKTIV AUTORŮ], 2013. *Insolvenční praxe v České republice*. Praha: C. H. Beck. 144 s. ISBN 978-80-7400-497-1.

MARŠÍKOVÁ, Jolana, 2014. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro neprávnický*. 3. vyd. Praha: Linde. 496 s. ISBN 978-80-7201-939-7.

Elektronické dokumenty a internetové zdroje

ARAD - Systém časových řad, 2003-2016. ČNB. [online]. Česká národní banka. [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.hlavni_ukazatele?p_iframe=0&p_lang=CS

Detail insolvenčního řízení Martina Ondisová, 2010. *ISIR - Insolvenční rejstřík*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. Poslední změna 10. 02. 2016. [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=c99271e8-6a6e-4471-99c7-6269732eb4ff

Detail insolvenčního řízení Michal Kellner, 2012. *ISIR - Insolvenční rejstřík*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. Poslední změna 09. 07. 2014. [cit. 2016-03-23]. Dostupné z: https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=cce0ad0c-260a-4a80-9e9b-7076bfc1197a

Detail insolvenčního řízení Petr Cink, 2011. *ISIR - Insolvenční rejstřík*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. Poslední změna 07. 11. 2014. [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: https://isir.justice.cz/isir/ueu/evidence_upadcu_detail.do?id=b2927ce6-1119-400b-9cb7-ae7210d9b626

DOLEČEK, M., 2014. Insolvency - úpadek a způsoby jeho řešení. *Businessinfo.cz* [online]. [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/insolvency-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-ppbi-51182.html#>

Formuláře, [b.r.]. *ISIR - Insolvenční rejstřík*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>

Insolvenční rejstřík, [b.r.]. *Insolvenční zákon*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. [cit. 2015-12-17]. Dostupné z: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/insolvenzni-rejstrik.html>

Kalkulátor splátek pro oddlužení plněním splátkového kalendáře, [2016]. *Insolvenční zákon*. [online]. Ministerstvo spravedlnosti ČR. [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/kalkulator-splatek.html>

MAULWURF, Adolf, 2015. 99997. Nové (vyšší) nezabavitelné částky (nezabavitelné minimum) při exekucích srážkách ze mzdy pro rok 2016. In: EPRAVO.CZ, a.s. *epravo.cz*. [online]. 23. 12. 2015. [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/nove-vyssi-nezabavitelne-castky-nezabavitelne-minimum-pri-exekucnich-srazkach-ze-mzdy-pro-rok-2016-99997.html>

Novela zákona o spotřebitelských úvěrech ochrání dlužníky a vyčistí trh, 2005 - 2016. In: © VLTAVA-LABE-PRESS, a.s. *Deník.cz*. [online]. Praha, 3. 4. 2016. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.denik.cz/ekonomika/novela-zakona-o-spotrebitelskych-uverech-ochrani-dluzniky-a-vycisti-trh-20160403.html>

ŠRÁMEK, Dušan, © 2016. Odborníci: Novela insolvenčního zákona přinese odbřemenění soudů, ale i restrikce práv věřitelů. In: Media Network s.r.o. *Česká justice*. [online]. 4. 4. 2016. [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2016/04/odbornici-novela-insolvenčního-zakona-přinese-odbřemenění-soudů-ale-i-restrikce-práv-věřitelů/>

Vývoj insolvencí v ČR, © 2016. Creditreform. [online]. Creditreform, s.r.o. [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.creditreform.cz/novinky-downloads/vyvoj-insolvenci-v-cr.html>

ZRŮST, Lukáš, 2015. 97805. Finanční instituce a způsob řešení jejich úpadku. In: EPRAVO.CZ, a.s. *epravo.cz*. [online]. 20. 5. 2015. [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/financni-institute-a-zpusob-reseni-jejich-upadku-97805.html>

Právní předpisy

Nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách)

Vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení, kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona

Vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců

Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů

Vyhláška č. 314/2007 Sb., o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců

Zákonem č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů

Seznam zkratk

DPH	daň z přidané hodnoty
InsZ	Insolvenční zákon
IS	Insolvenční správce
NNB	Normativní náklady na bydlení
OSŘ	Občanský soudní řád
SJM	Společné jmění manželů
ŽM	Životní minimum

Seznam tabulek a grafů

Tabulky

- Tab. 4.1 Výše nezabavitelné částky od r. 2010 do r. 2016 (v Kč)
- Tab. 4.2 Dlužník bez manželky a bez vyživovací povinnosti (v Kč)
- Tab. 4.3 Dlužník s manželkou a 2 dětmi (v Kč)
- Tab. 4.4 Seznam přihlášených pohledávek
- Tab. 4.5 Seznam přihlášených pohledávek
- Tab. 4.6 Seznam přihlášených pohledávek
- Tab. 4.7 Soupis majetkové podstaty
- Tab. 4.8 Vyúčtování příjmů a výdajů z majetkové podstaty
- Tab. 4.9 Počet podaných návrhů na oddlužení a povoleného oddlužení

Grafy

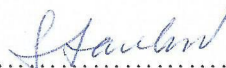
- Graf 4.1 Vývoj měsíčních splátek
- Graf 4.2 Vývoj měsíčních splátek
- Graf 4.3 Porovnání výše dlužníkových závazků a jeho příjmu
- Graf 4.4 Vývoj zadlužení domácností (v mil. Kč)

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 22. 4. 2016

Pavla Stanková

Seznam příloh

Příloha č. 1: Formulář pro přihlášku pohledávky

Příloha č. 2: Předvyplněný vzor návrhu na povolení oddlužení